

Glasnik

Hrvatskoga uljudbenog pokreta

Online tjednik za društvena pitanja

Godina I. - Broj 20

Izlazi subotom

Zagreb, 9. kolovoza 2008.

Sadržaj

Urednikovo slovo	3
Kao razgovor	4
Pljačka iz očiju	8
Mir s Bogom	12
Zgodopis	13
Antikorupcijski pogledi	21
Osvrti	22
ZAVNOH	35
Podlistak	37
Roman	42
Ispovjednikov kutak	45
Kolač	46
Čitatelji	47

Kao razgovor

Bruno Bušić je za državnu sigurnost, od njegove pojave na javnu pozornicu, bio interesantna ličnost sa stajališta njegove djelatnosti u organizaciji koju je on vodio, a to jest HNV. Smatralo se da on tu organizaciju vodi vrlo uspješno i da ona iz dana u dan osvaja sve više terena, i da iz dana u dan od nje prijete sve veća opasnost društveno političkom sistemu Jugoslavije odnosno poretku koji je tada vladao. Postavilo se pitanje od centrale republičke u Zagrebu, s obzirom da je Bruno Bušić sa područja centra Split, kako da se izuči njegova okolina, da se vidi kako je on uspio i na kraju krajeva da se na neki način spriječi ta njegova djelatnost.

Stranica 4

dr. Wolf Dieter-Dietrich

Zamjenik njemačkog saveznog tužitelja

TAKO SMO LIKVIDIRALI BRUNU BUŠIĆA

HRVATSKA, DJEVOJKO MOJA NE, NEMAMO HRVATSKU!

„PREKINI THOMPSONE“, REČE JADRANKA KOSOR

PARTIZANSKE PRIČE UZ BOCU

POLITIKA

PLJEŠIVIČKOG RIZLINGA

GLADI I STRAHA

Akademik Mirko Vidović:

TRAŽEĆI HRVATSKO PODRIJETLO: ILIRI I GRČI (ENHELENI I HELENI)

u Glasniku br. 22

Nakladnik: Poslovna savjetovanja Dragun d.o.o. Udbina

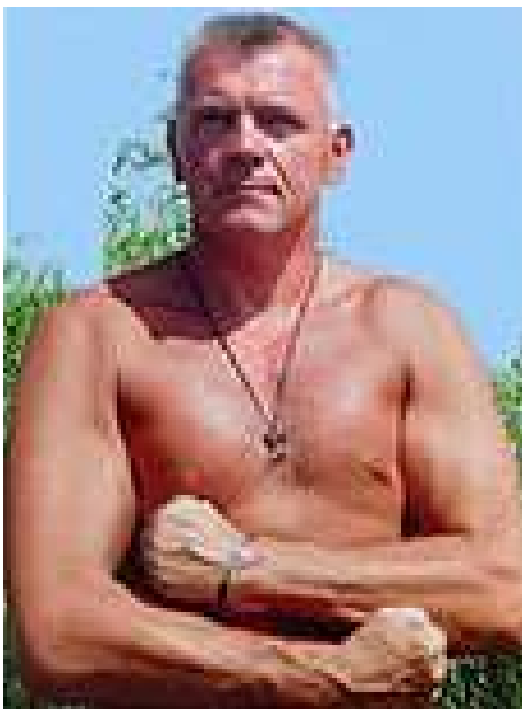
Izdano: 2007. - Stranica: 739

Za pogledati: www.lulu.com (Search: Dragun)

LOPOVSKO GOSPODARSTVO (II.)

Ono gospodarstvo koje se programirano i kontinuirano odvija po kriterijima nezakonitosti, odnosno uz redovito kršenja važećim državnih propisa nazivamo lopovskim gospodarstvom. To stoga, jer sve je to moguće i dopustivo isključivo privilegiranoj manjini koja je, na bilo koji od poznatih i zabilježenih načina, u tu svrhu i uzurpirala državnu vlast.

Republika Hrvatska školski je primjer za istraživanje pojave, uzroka i posljedica, lopovskog gospodarstva na svjetskoj razini, kako po dovezima, tako, a i još više, po neskrivenim nakanama. Potiče ga, ustrojava ga i provodi ga sam državni vrh na čelu s Lukom Bebićem (Vladimirom Šeksom), Stjepanom Mesićem i dr. sc. Ivom Sanaderom.

Hrvoje Petrač

Hrvatskoj je Državno odvjetništvo RH, koje štiti njegove nositelje i provoditelje, umjesto da ih progoni. U tu svrhu koristi niz klasičnih metoda, ali i novopronađenih načina sa svrhu ostvarenja njegove maksimalne uspješnosti. Za svoje gazde, razumije se. Kako? Prikrivanjem i držanjem u ladici kaznenih prijavi i dokaza, obavještavanjem lopovskih gospodarstvenika glede ugroze koja im prijete, progonom o d a b r a n o - i z m i š l j e n i h „počinitelja kaznenih djela“, „gvozdenim“ i

asocijalnim svih osoba koje se opiru društvenom bezakonju. Iskorijeniti do kraja sve one koji traže „preveliku“ pravdu – moto je pod kojim se sve ovo odvija.

Kako sve od glave počinje, Hrvatski uljudbeni pokret zatražio je od Vlade RH i Hrvatskog sabora smjenu Mladena Bajića, glavnog državnog odvjetnika.

Uzalud, kako se i očekivalo.

Vladimir Zagorac

Ta on je upravo i odabran, odabran i izabran, jer je posve pogodan za funkciju s koje se osigurava kako bi hrvatsko lopovsko gospodarstvo i dalje cvalo.

Stjepan Mesić

Traži se mir među "sinovima"

Stožerno mjesto, inače, lopovskog gospodarstva u Republici

usmjerenim nadzorom rada sudstva, te proglašavanjem ludim i

T. Drgun

TAKO SMO LIKVIDIRALI BRUNU BUŠIĆA (1)

**DNE 15. SIJEČNJA
1992. GODINE (1)**

- Istražitelj:
Možete početi.
- Blagoje Zelić:
Ja se zovem Zelić Blagoje, rođen sam 18.03.1929. godine. U mjestu Žegar SO Obrovac, sin pokojnog oca Lazara i pokojne majke Božice. Potječem iz jedne siromašne seljačke obitelji sa još dva brata, stariji od mene, od kojih je jedan umro od srca. Ovaj stariji živio je u Zagrebu a mlađi u Osijeku.
- Istražitelj:
Što su oni radili?
- Blagoje Zelić:
Oni su penzioneri.
- Istražitelj:
Gdje su radili prije?
- Blagoje Zelić:
Radili su obadva u vojsci.
- Istražitelj:
Što su radili u vojsci?
- Blagoje Zelić:
Ovaj što je umro od srca bio je potpukovnik, a ovaj što je radio u Osijeku ... u stvari radio je u unutrašnjim poslovima. Bio je u službi javne sigurnosti.
- Istražitelj:
Kako se oni zovu?
- Blagoje Zelić:
Ovaj što je bio potpukovnik zove
- se Zelić Bogdan a ovaj što je u Osijeku, Zelić Borivoj.
- Istražitelj:
Je li vama poznat jedan Zelić Ilija koji je jedno vrijeme živio u Americi?
- Blagoje Zelić:
Ne znam ga.
- Istražitelj:
Gdje ste vi radili?
- Blagoje Zelić:
Ja sam radio gotovo moj cijeli životni vijek u organima unutrašnjih poslova.
- Istražitelj:
Gdje ste radili zadnjih dvadeset godina?
- Blagoje Zelić:
Zadnjih dvadeset godina sam radio u centru Službe državne sigurnosti u Splitu.
- Istražitelj:
Što ste radili?
- Blagoje Zelić:
Radio sam u svojstvu načelnika operative državne sigurnosti.
- Istražitelj:
Otkada ste u penziji?
- Blagoje Zelić:
U penziji sam od 1988. godine.
- Istražitelj:
Ponovo nam prepričajte sve što znate o ideji, planu, pripremi, organizatorima, koordinadorima i izvršiteljima atentata na Brunu Bušića, 16. listopada 1978. godi-
- ne.
- Blagoje Zelić:
Bruno Bušić je za državnu sigurnost, od njegove pojave na javnu pozornicu, bio interesantna ličnost sa stajališta njegove djelatnosti u organizaciji koju je on vodio, a to jest HNV. Smatralo se da on tu organizaciju vodi vrlo uspješno i da ona iz dana u dan osvaja sve više terena, i da iz dana u dan od nje prijete sve veća opasnost društveno političkom sistemu Jugoslavije odnosno poretku koji je tada vladao. Postavilo se pitanje od centrale republičke u Zagrebu, s obzirom da je Bruno Bušić sa područja centra Split, kako da se izuča njegova okolina, da se vidi kako je on uspio i na kraju krajeva da se na neki način spriječi ta njegova djelatnost.
- Istražitelj:
Tko je konkretno to pitanje, taj zadatak postavio u republici?
- Blagoje Zelić:
Ovo pitanje je poteklo u republici u svakom slučaju od Josipa Perkovića i Srećka Šimurine, jer oni su bili ti koji su bili operativno odgovorni za ovakva razmišljanja, za ovakve pojave na području republike.
- Istražitelj:
A Đuro Lukić?
- Blagoje Zelić:
I Đuro Lukić, naravna stvar.
- Istražitelj:
Gdje ste vi taj zadatak primili? U Splitu, u Zagrebu, pismeno, us-

Da je otmica bivšeg ud-baša Petra Gudelja, čovjeka koji je u javnosti sve donedavno bio obilježen kao ubojica lidera hrvatske političke emigracije Bruna Bušića, izravno povezana s otmicom Blagoja Zelića, jednog od šefova nekadašnje UDBE, sada je više nego sigurno. Stoviše, dade se zaključiti da je otmica Gudelja upravo prouzročila nasilno uhićenje Zelića. O ovome najbolje svjedoči razvoj događaja, preciznije način i mjesto iznenađenog uskrnuća Blagoja Zelića.

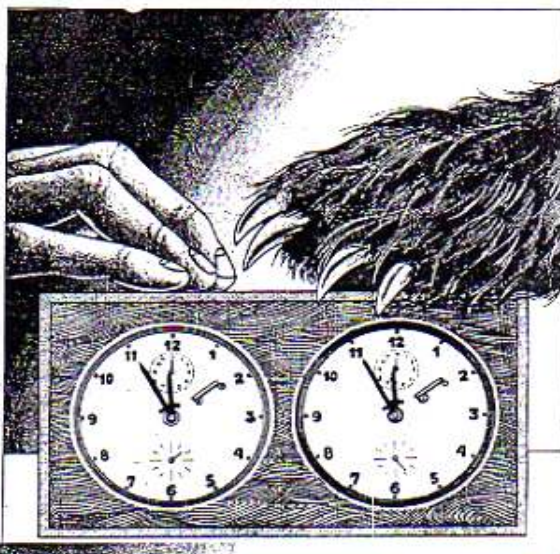
Podsjetimo: Blagoje Zelić, rođen je 18. ožujka 1929. godine u Zegaru, općina Obrovac, Srbin po nacionalnosti, odgajan u porodici opterećenoj strijeljanjem njegova stri-

Zelić je otkrio sve svoje nadređene i podređene. Otkrio je njihov način rada, imena obilježenih, akcije koje su planirane. U svemu tome on je bio jedna od najvažnijih karika u organizaciji i likvidaciji protivnika jugoslavenskog režima

macije vezane za slučaj, pokazuje da se i najbolje čuvane tajne mogu saznati, ali i to da država ne namjerava dopustiti «kauboštinu», za makar se radilo i o istrazi na «crno», za koju interes pokazuje čitava javnost. Uspjeli smo među ostalim saznati

i u realizaciji perfidno smišljenog plana Bušićeve likvidacije. Priznao je i svoju nezgodnost u tom grubom činu koji se odigrao u Parizu 16. 10. 1978. godine.

Izvor je kazao samo toliko. Iz ove posve pouzdane informacije proizlazi dakle, da

Ilustracija: Nenad OREŠKOVIĆ

našao sve do izbora, i koji je iznenada iz Beograda osvanuo u splitskoj policijskoj upravi. Zašto je on zanimljiv u svemu ovome? Zato što je upravo on splitski Centar SDS-a naslijedio od Blagoja Zelića, te zato što je za vrijeme njegova «vladanja» od toga centra najviše koristio imao načelnik KOS-a za Dalmaciju Splitski udbaša je u Beograd poslan kada je izbačen iz Centra ali s namjerom da se iskompromitira i ukloni sa scene. Izvjesnim strukturama to djelomično i uspijeva kada on kao inspektor zajedno s grupom saveznih inspektora, sredinom prošle godine, biva ubijen u Karlobagu. Spomenuti je uhićen prilikom provjere koja je za cilj imala utvrditi stvaranje četničko-terorističke infrastrukture na tom prostoru. U nadzoru ljudnim sustavima kadrovske kombinatorika u policijama i obavještajnim strukturama Hrvatske, čija valja kazati, razboritost i logika i korisnost nikome živu više nije jasna, bivši načelnik splitske UDBE je, kao što je rečeno, omdedavno postavljen kao metodolog i ne zna se što se točno pod tim podrazumijeva u PU Split. U toj se točici krug zatvara. Sve se povezuje s otmicom njegovog nova suradnika Zelića.

Na kraju ne preostaje ništa nego ukratko komentirati riječima kojima su čitava stvar otopirike iskomentirali i izvjesni «informatori»

Ništavan kompromis

Otmicari Gudelja i Zelića s jedne strane krše zakon i temeljne postavke pravne države, a s druge strane upravo tu državu nastoje iskoristiti da funkcionira kao pravna u svakom slučaju. Otkriva se i motiv koji se može pronaći na sjedeći način: kada je to nužno hrvatska država može i treba raditi kompromise, pa čak i kada se radi o ostacima represivnog aparata kakva je bila UDBA. Kompromisi se, međutim, ne mogu praviti s onima koji su svoje ruke okrvavili hrvatskom krvlju. Ako se s njima sklope, takvi su kompromisi ništavni jer su krivci za zločine samim činom sebi oduzeli pravo na isкупljenje. Krivci i tamničari vlastitog naroda samo kao takvi mogu doći u hrvatsku povijest.

Zelić je prisustvovao ubojstvu Bruna Bušića!

EKSKLUZIVNO
Što je otmica i ubojstvo nekako bivši ud-baša Blagoja Zelića

Zelić je u razgovorima priznao da je sudjelovao u razgovorima u Zagrebu kada je na vrhu Hrvatske Službe državne sigurnosti, aspiranta i instruktora iz Beograda razmatrala političku situaciju. Blagoje Bušića priznao je također da je od svog pogotnika sudjelovao u otmici i ubojstvu Bruna Bušića. Bušićeva likvidacija priznao je u svojoj prisustvu u Beogradu i Bruna Bušića.

BRUNO BUŠIĆ

ca zbog četništva. Ubojica braće su mu visoki oficiri KOS-a, što mu je omogućivalo brzi uspon na lestevici jugoslavenske tajne policije, počevši od rada u nekadašnjoj zloglasnoj OZNI, pa do imenovanja za šefa odsjeka emigracije i načelnika operativne Službe državne sigurnosti Split. Osi je krmei prosinca prošle godine da bi se mjesec dana kasnije iznenada pojavio u Policijskoj postaji Imotski, gdje čaje iskaz i biva prebačen u Split. Slučaj je posve istovjetan s vraćanjem Petra Gudelja. Enigma tajanstvenog nestanka dvojice splitskih udbaša time se okončava. Mnoga pitanja, međutim, na prvi mah ostaju bez odgovora.

Otmicar uhićen

Kao prvo, koje se nameće samo po sebi je pitanje tko su njihovi otmicari, zatim koji je osnovni motiv otmice, i što se njome zapravo htjelo postići? Isto tako barem za sada ostaje nepoznato kakve su sve iskaze otmicarima dali Gudelj i Zelić. A da su dali iskaze to je poznato i logično. Predstavnicima tiska potvrdili su to na neki način i u Imotskoj policiji.

Bojim poznavateljima čitava slučaja neki će odgovori ipak odmah «sjesti» na svoje mjesto. Prvo, posve je očividno da se dvojicu splitskih udbaša otmica kako bi se pokušala razjasniti misterija Bušićeva ubojstva. Nadalje, logično proizlazi da su otmicari uspjeli doći do informacija koje su ih zadovoljile, pa su pušteni.

Na najnovija pitanja do kojih smo došli usatko prvim embargo na sve infor-

o i to da je Služba za zaštitu ustavnog poretka uspjela locirati i uhititi jednog od otmicara. No, posebnim kanalima saznali smo i mnogo više od toga.

Ako je suditi po izvoru koji se oslanja na iskaz Blagoja Zelića policiji, ali i na informacije dostavljene kanalima koji vode do otmicara, Zelić je u mjesec i pol dana, koliko je bio tajno utamničen, uistinu «propjevao» i mnogo toga pojasnio. Prema izvoru Zelić je ispričao kako je postojala tajno organizirana mašinerija koja je sedamdesetih i osamdesetih godina radila na pripremanju i izvršavanju likvidacija političkih protivnika jugoslavenskog režima, prvenstveno hrvatskih političkih emigranata. Kao dijelove takvog aparata Zelić je spominjao savezni i republički SUP, zatim neke centre državne sigurnosti, koji su tvorili sistem poznatiji po imenu UDBA. Prema navodnom vlastitom priznanju jedina od najvažnijih karika u čitavom lancu bio je sam Blagoje Zelić. On je dalje otkrio sve svoje tada nadređene, ali i podređene suradnike. Otkrio je njihov način rada, imena obilježenih, akcije koje su planirane ali i one koje su realizirane. Što se tiče plana o likvidaciji Bruna Bušića, Zelić je priznao kako je sudjelovao u razgovorima u Zagrebu kada je na vrhu hrvatske Službe državne sigurnosti, prema instrukcijama iz Beograda, razmatrana potreba da se likvidira po njima najopasniji Hrvat u hrvatskoj dijaspori. Blagoje Zelić je isto tako priznao da je sudjelovao od samog početka u pripremanju

je Zelić znao i ime čovjeka koji je ubio Bušića. To je potpitanju ovih redaka nažalost ostala tajna. Na trenutak je bilo razloga pomisliti da se ime ubojice toliko tajni, i da postoji opasnost od zataškivanja čitavog slučaja. Međutim, kada se zna da informacije oko slučaja, jednako kao i način njihova procesiranja, zna veći broj ljudi, teško je u to povjerovati. Pitanje je dakle samo vremena kada će to ime saznati i šira javnost.

Ime ubojice

Zanimljivo je da je povjerljivi izvor, govoreći o Bušićevu ubojstvu te listopada, prehodna večeri, kada je ubijen iz neposredne blizine hitima u zatiljak, kazao da se Bušić tada vraćao sa svoje «posljednje večere». Asocijacija je bila jasna. Odmah se postavilo pitanje: A tko je bio

Juda? «Ime Jude će vam najvjerojatnije otkriti legalni organi Republike Hrvatske», odgovoreno je.

Još se jednom, dakle, potvrdilo: otmicari Gudelja i Zelića u najmanju ruku žele primorati državne institucije da se pobrinu za službeno rasvjetljavanje misterije Bušićeva ubojstva. Neki su, međutim, skloni tvrditi kako će na tom «ispitu» državni organi zakazati, jer u njima još uvijek «igraju» i dijelovi stare mašinerije, koji su navodno i sami umiješani u mnoga razbojstva. Izvori tvrde da zapravo Zelićevi nadređeni još uvijek drže ključnije pozicije u sustavu vlasti. Kao najočevidniji primjer prezentira se slučaj koji u bolje informiranim političkim krugovima već opasno poprima razmjere afere. Radi se o uskrnuću bivšeg načelnika splitske UDBE koji je tu funkciju ob-

meno, telefonski?

Blagoje Zelić:

Ti sastanci, operativni sastanci, između republičkog rukovodstva i rukovodstva centra, dosta često su zakazivani i na jednom od tih sastanaka je bila rasprava o slučaju HNV-a i Brune Bušića, njegovom utjecaju, o opasnostima koje prijete od te organizacije po sistem. Je li to bilo tačno u Zagrebu ili Splitu, kad bi sada to tvrdio, lagao bih. Bilo je ponekad tih susreta u Splitu, ponekad u Zagrebu, ali mislim da ih je češće bilo u Zagrebu.

Istražitelj:

I nakon što ste vi taj zadatak preuzeli, je li vama sugerirano iz republičke centrale kako da pristupite poslu?

Blagoje Zelić:

Da, da, jasna stvar. Republička centrala je znala da mi iz centra Split raspoložemo sa relativno mlađim suradnicima, „Šimom“ i „Đorđem“.

Istražitelj:

To su bili njihovi pseudonimi. Koja su njihova imena?

Blagoje Zelić:

Bio je Jukić Dinko i Jukić Ivan.

Istražitelj:

Gdje su oni živjeli?

Blagoje Zelić:

Oni su živjeli u Parizu.

Istražitelj:

A otkuda su bili rodom?

Blagoje Zelić:

Rodom su bili iz Slivna.

Istražitelj:

Tko je njih angažirao i kada?

Blagoje Zelić:

Ja sam ih angažirao u stvari.

Istražitelj:

Kada? Početkom, sredinom, koncem šezdesetih?

Blagoje Zelić:

Ja mislim negdje šezdesetih godina ...

Istražitelj:

Da li ste ih angažirali ovdje ili vani?

Blagoje Zelić:

Vani.

Istražitelj:

Kako ste vi došli do njih?

Blagoje Zelić:

Pa, ja sam došao u kontakt sa njima preko njihovog brata iz zemlje.

Istražitelj:

Kako se zove taj brat?

Blagoje Zelić:

On se zove Jukić Jozo.

Bruno Bušić

ZELIĆ JE PRISUSTVOVAO UBOJSTVU BRUNA BUŠIĆA

„Nedjeljna Dalmacija“, 6. veljače 1992.
– str. 3

Zelić je otkrio sve svoje nadređene i podređene. Otkrio je njihov način rada, imena obilježenih, akcije koje su planirane. U svemu tome on je bio jedna od najvažnijih karika u organizaciji i likvidaciji protivnika jugoslaven-skog režima.

* * *

Da je otmica bivšeg udbaša Petra Gudelja, čovjeka koji je u javnosti sve donedavno bio obilježen kao ubojica lidera hrvatske političke emigracije Bruna Bušića, izravno povezana s otmicom Blagoja Zelića, jednog od šefova nekadašnje UDBE, sada je više nego sigurno. Štoviše, dade se zaključiti da je otmica Gudelja upravo prouzročila nasilno uhićenje Zelića. O ovome najbolje svjedoči razvoj događaja, preciznije, način i mjesto iznenadnog „uskrsnuća“ Blagoja Zelića.

Podsjetimo, Blagoje Zelić, rođen je 18. ožujka 1920. godine u Žegarju, općina Obrovac. Srbin po nacionalnosti, odgajan u porodici opterećenoj strijeljanjem njegova strica zbog četništva. Obojica braće su mu visoki oficiri KOS-a, što mu je omogućivalo brzi uspon na ljestvici jugoslavenske tajne policije, počevši od rada u nekadašnjoj zloglasnoj OZNI, pa do imenovanja za šefa odsjeka emigracije i načelnika operativne Službe državne sigurnosti Split.

Otet je krajem prosinca prošle godine da bi se mjesec dana kasnije iznenada pojavio u Policijskoj postaji Imotski, gdje daje iskaz i biva prebačen u Split. Slu-

čaj je posve istovjetan s vraćanjem Petra Gudelja. Enigma tajanstvenog nestanka dvojice splitskih udbaša time se okončava. Mnoga pitanja, međutim, na prvi mah ostaju bez odgovora.

Josip Perković

GENEZA PROBLEMA

„Dragovoljac“, 27.6.2001. -
<http://p221.ezboard.com/>

Začetak problema u hrvatskoj obavještajnoj zajednici nalazi se u činjenici da su 1990. g. sve ključne položaje preuzeli bivši službenici jugoslavenske službe državne sigurnosti i njihovi suradnici, koji su se specijalizirali za borbu protiv "hrvatskog nacionalizma" i "hrvatske emigracije".

SZUP je preuzeo Smiljan Reljić, potomak poznate predratne orjunaške, a za vrijeme rata i nakon njega partizansko-oznaške obitelji iz Drniša. Reljićev glavni savjetnik bio je Franjo Vugrinec, zagrebački udbaša. Najvažnije odjele

u SZUP-u, kao i u većini Centara SZUP-a preuzeli su također poznati "borci protiv hrvatskog nacionalizma": Mišo Deverić, crnogorac Vjeko Brajović, Ivan Horvat, Zdravko Pejić, Stipe Perković, Darko Starčević...

Na čelo SIS-a postavljen je Josip Perković, posljednji "veliki borac protiv hrvatskog nacionalizma i ustaške emigracije" (mentor Josipa Perkovića u UDBI bio je raspop Srećko Šimurina, dugogodišnji alfa i omega hrvatske UDBE).

Čitavu obavještajnu zajednicu koordinirao je Josip Manolić kojega se može smatrati glavnim kreatorom kadrovske, organizacijske i metodologijske razvoja hrvatske obavještajne zajednice. On zapošljava bivše oznaše i udbaše: Zdenka Svetea iz Bjelovara, Miju Hlada, Slobodana Josipovića, člana poznate udbaške obitelji koji je svoj zanat ispekao u Beogradu, Zdravka Mustaća, posljednjeg kapa saveznog SDS-a.

Istodobno u rad službi uključuje suradnike UDBE koji su hrvatske emigrante pratili u inozemstvu: Tomu Sedlu, Krunoslava Pratesa, Stjepana Kralja. Ovi nastavljaju s istim poslom početkom devedesetih samo što to tada zovu ekstremne iseljeničke grupe.

Na čelo vojne obavještajne službe postavljen je Davor Domazet Lošo, o kojem se već dosta prije pisalo na ovim stranicama.

U takvim uvjetima i s takvim ljudima prošli smo i bolje nego što mislimo posljednjih deset godina.

**KAKO SU ONO MILAN KOVAČ, STIPE HRKAČ,
JAKO ANDABAK, GROF GEORG ELTZ VUKOVARSKI,
MILAN HORVAT, DARKO OSTOJA & COMP.
OPLJAČKALI VIŠE MILIJARDI KUNA OD 227.882
HRVATSKA BRANITELJA I PROGNAZIKA (5. dio)**

dr. sc. Tomislav Dragun

PISMO DR. WOLFU DIETER-DIETRICHU (1)

**HRVATSKI ULJUBENI POKRET
Udruga za zaštitu prava građana
Pete poljanice 7
10000 ZAGREB**

Zagreb, 14. srpnja 2008.

Dr. Wolf Dieter-Dietrich

Stellvertretender Staatsanwalt
Bayerisches Staatsministerium der Justiz (StMJ)
Prielmayerstraße 7 (Justizpalast), 80335 München
(Postanschrift: 80097 München)

Uvaženi gospodine tužitelju,

Vaša nedavna izjava dana (8.7.2008.) na Višem zemaljskom sudu u Münchenu nadasve je zanimljiva i važna za budućnost hrvatske države. Vi ste prema pisanju hrvatskih novina (na pr. www.vecernji.hr) tom prigodom zaključili „kako Hrvatska želi u Europu, a da u toj zemlji bivši komunisti imaju još velik utjecaj, pa i na pravosuđe“. Pošli ste, dakako, od slučaja Prates, odnosno misleći na Josipa Perkovića.

* * *

Kad je pak u pitanju dotični Josip Perković i sami imamo s njim određenih iskustava. Slijedom, naime, uhiđenog naloga za Josipa Perkovića, kojeg je na svojoj internetskoj stranici www.bka.de dne 27. listopada 2005. godine objavio Savezni kriminalistički ured Njemačke, Hrvatski uljudbeni pokret, Udruga za zaštitu prava građana, podnio je dne 3. studenog 2005. godine Općinskom državnom odvjetništvu u Zagrebu protiv njega, kao sudionika u ubojstvu Stjepana Đurekovića, sljedeću kaznenu prijavu (dokument br. 1):

„Kaznena prijava u svezi s protuzakonitim djelovanjem osoba: Josip Perković zvani Tomo Novaković, sudionik u ubojstvu Stjepana Đurekovića, Zagreb, na kućnoj adresi poznatoj Ministarstvu unutarnjih poslova RH i dr. koje su UDRUŽENO počinile kazneno djelo iz čl. 90. Kaznenog zakona, dotično u obliku ubojstva, iz čl. 91. Kaznenog zakona, dotično u obliku teškog ubojstva, iz čl. 127. Kaznenog zakona, dotično u obliku zlostavljanja u obavljanju službe ili javne ovlasti, iz čl. 146. Kaznenog zakona, dotično u obliku špijunaže, iz čl. 149. Kaznenog zakona, dotično u obliku pomaganja neprijatelju, iz čl. 161. Kaznenog zakona, dotično u obliku protupravnog ubijanja i ranjavanja neprijatelja, iz čl. 163. Kaznenog zakona, dotično u

obliku nedozvoljenih sredstava borbe, iz čl. 169. Kaznenog zakona, dotično u obliku međunarodnog terorizma i dr., i to kako slijedi:

U dvorištu Psihijatrijske bolnice Vrapče u Zagrebu

1. Opis kaznenog djela

Savezni kriminalistički ured Njemačke objavio je 27. listopada 2005. godine na svojoj internetskoj stranici www.bka.de uhidbeni nalog za Josipa Perkovića iz Zagreba.

U uhidbenom nalogu stoji da njemačka istražna tijela s međunarodnim nalogom za uhićenje tragaju za 60-togodišnjim hrvatskim državljaninom Josipom Perkovićem, poznatim pod pseudonimom Tomo Novaković, zbog sumnje da je sudjelovao u ubojstvu Stjepana Đurekovića. Navodi se i da je Perković, tada na vodećem položaju u Udbi, za koju je radio do 1991. godine, zajedno s još jednim djelatnikom Udbe 1977. godine pokušao nagovoriti jednog podrijetlom Hrvata iz Njemačke na ubojstvo dvojice hrvatskih emigranata u Njemačkoj. Riječ je Bilandžiću i Goreti. Taj njegov suradnik bio je Mihajlo Svilar, a nagovarali su Josipa Müllera koji je sve to prijavio njemačkoj policiji. Nijemci usto napominju kako je utvrđeno da je on u Hrvatskoj.

2. Dokazni materijali

Novinski članak PERKOVIĆ NA TJERALICI, Zvonimir Despot, „Večernji list“, Zagreb, 28. listopada 2005. godine, str. 4. i 5.

Novinski članak PERKOVIĆ U ŠOKU, Zvonimir Despot, „Večernji list“, Zagreb, 29. listopada 2005. godine, str. 8

Novinski članak OD ŠEFA UDBE ZA EMIGRANTE DO OSNIVAČA SIS-a, I. Radoš, „Jutarnji list“, Zagreb, 28. listopada 2005. godine, str. 4

Novinski članak JOSIP MANOLIĆ: PERKOVIĆA SAM ANGAŽIRAO JER JE BIO ISKUSAN, Vlado Vurušić i Ivanka Toma, „Jutarnji list“, Zagreb, 29. listopada 2005. godine, str. 6

Saslušanje svjedoka, koji stanuju na adresama poznatim Ministarstvu unutarnjih poslova RH, i to: Josip Manolić, Stipe Bilandžić, Ivan Jarnjak, Đuro Perica, Vice Vukojević, Nikola Štedul i Stjepan Mesić.

3. Molimo neodgodiv zakonski postupak protiv okrivljenika iz ove kaznene prijave."

Naravno, kako se i moglo očekivati, Državno odvjetništvo RH do danas se oglušilo u svezi s dotičnom kaznenom prijavom.

Očekujući to, kao višegodišnji kontinuirani progonjenik jugoslavenskih sigurnosnih i tajnih službi, za svaki slučaj poslao sam u ime Hrvatskog uljudbenog pokreta dne 4. studenog 2005. godine dalje citirano pismo veleposlaniku SR Njemačke u Hrvatskoj (G. Juergen A. G. Staks):

„Cijenjeni gospodine,

Sa zanimanjem pratimo nastojanja Saveznog kriminalističkog ureda Savezne Republike Njemačke glede uhidbenog naloga za Josipa Perkovića iz Zagreba. Mislimo, očekivano, kako će službena hrvatska strana sve učiniti da bi onemogućila izručenje, odnosno suđenje dotičnom gospodinu (drugu).

Želimo to spriječiti i pomoći njemačkim vlastima kako bi dotična svoja nastojanja priveli uspješnom kraju. Podnijeli smo, u okviru našeg istraživačkog projekta „Posljednja vremena“, 3. studenog 2005. godine zbog toga OPĆINSKOM DRŽAVNOM ODVJETNIŠTVU U ZAGREBU kaznenu prijavu protiv Josipa Perkovića, koju Vam dostavljamo faksom, a o istome obaviješteni su novinska agencija HINA, 'Večernji list' iz Zagreba i 'Jutarnji list' iz Zagreba.

Stojimo Vam potpuno na raspolaganju."

Na pismo, također, nismo dobili nikakva odgovora. Hrvatska novinska glasila HINA, „Večernji list“ i „Jutarnji list“, isto tako, nisu smatrala vrijednim osvrnuti se na našu kaznenu prijavu protiv Josipa Perkovića.

* * *

Ako već Državno odvjetništvo RH nije pokrenulo kaznenu istragu protiv Josipa Perkovića, ne znači i da je „spavalo“. Podnijelo je, umjesto toga, optužni prijedlog protiv mene, a zbog lažnog prijavljivanja. Svakako, dano je prikladno obrazloženje za to (o tome kasnije više), „da se Vlasi ne dosjete“, ali je srž posve jasna i jednostavno shvatljiva.

Tim više što su gospoda (drugovi) iz Državnog odvjetništva RH, vjerojatno, pomišljali i na dodatne dvije okolnosti:

1. Ljubica Prates, majka Krunoslava Pratesa, radila je svojedobno (1965.-1971.) sa mnom u Komunalnom zavodu za socijalno osiguranje u Vinkovcima. Bili smo prijatelji s posla. U to vrijeme Krunoslav je bio mali dečko, a Ljubicu odavno nisam vidio. Nu, tko zna, pretpostavljam da su pomišljali, što bih moguće mogao znati o aktivnostima njena sina.

2. Stjepan Mesić je „pokrovitelj“ ugledna poduzeća Solidum Žužić iz Zagreba, koje je naglo krenulo naprijed nakon što mu je gospodin predsjednik otvorio vrata kvalitetnom drvetu kojega nabavlja od Hrvatskih šuma, odnosno u Hypo-Alpe-Adria Banci, a nakon što je istoj gospodin predsjednik pogodio uz bagatelnu cijenu kupiti Slavonsku banku iz Osijeka. Više nisam financijski revizor poduzeća Solidum Žužić, nu, tko zna kakve sam podatke uspio pribaviti u vremenu dok sam to bio.

3. Sveza Stjepan Mesić – Josip Manolić – Josip Perković nije nikakva tajna za hrvatske građane. Uostalom, čak je i sin Josipa Perkovića, Saša Perković, savjetnik Stjepana Mesića, predsjednika RH.

* * *

Dakle, Općinsko državno odvjetništvo iz Zlatara(!) podiglo je 30. studenog 2005. godine na Općinskom sudu u Zagrebu (!) optužni prijedlog (br. K-DO-115/05 - dokument br. 2) protiv dr. sc. Tomislava Draguna, budući „da je: u vremenskom razdoblju od 30. lipnja 2000. godine do 3. studenoga 2005. godine, kontinuirano, raznim državnim odvjetništvima u Republici Hrvatskoj podnio pisane podneske naslovljene kao kaznena prijava ili zahtjev za istragu, a koji svojim sadržajem predstavljaju kaznene prijave protiv velikog broja osoba zbog različitih kaznenih djela, iako je bio svjestan da te osobe nisu počinile kazneno djelo za koje ih se prijavljuje. Pa stoga nije u prijavama opisivao radnje kojima bi navodni počinitelji ostvarivali obilježja kaznenih djela, niti je navodio činjenice i okolnosti iz kojih bi proizlazila sumnja u počinjenje bilo kakvog kaznenog djela.“

Na Općinskom sudu u Zagrebu dne 16. veljače 2006. održana je glavna rasprava u ovom predmetu. Nu, nije se raspravljalo o sadržaju optužnice, nego je raspravni sudac mr. sc. Zorislav Kaleb, odmah, na prijedlog tužitelja, izdao sljedeći nalog (V KO-3496/05 - dokument br. 3):

„I. Temeljem čl. 248. st. 1. u svezi čl. 266. st. 1. ZKP nalaže se psihijatrijsko vještačenje opt. Tomislava Draguna po sudskom vještaku psihijatru prof. dr. sc. Dragici Kozarić-Kovačić iz Zagreba, Ul. Republike Austrije br. 7 na okolnost psihičkog stanja tempore criminis i danas, a također i njegove poslovne sposobnosti.

II. Tijekom vještačenja potrebno je utvrditi, nakon uvida u dokumentaciju i razgovora s optuženim, njegovu ubrojivost danas, te u kakvom se psihičkom stanju isti danas nalazi te da li je potpuno poslovno sposoban i da li mu je potrebno izricati sigurnosnu mjeru obveznog psihijatrijskog liječenja iz čl. 75 KZ. Vještak se obvezuje odmah preuzeti spis te dostaviti nalaz i mišljenje u tri primjerka.“

Dakako, prof. dr. sc. Dragica Kozarić-Kovačić pripada klanu Stjepana Mesića.

Naloženo psihijatrijsko vještačenje obavljeno je u Kliničkoj bolnici „Dubrava“ u Zagrebu u razdoblju od 29. do 31. kolovoza 2006. godine (dokument br. 4), a nakon njega zaključeno je sljedeće:

„1. Tomislav Dragun je osoba s visoko nadprosječnim kongnitivno-mnesticim sposobnostima, koja boluje od sumanutog poremećaja koji spada u paranoidno-kverulantski tip s elementima grandioznosti.

2. S obzirom na sumanute sadržaje koji dominiraju njegovim mišljenjem, njegove su aktivnosti usmjerene na dokazivanje 'pravde', stoga su njegove sposobnosti tempore criminis da shvati značaj počinjenog djela i mogućnosti da upravlja vlastitim postupcima nepostojeće, odnosno on je neubrojiv.

3. Sposoban je prisustvovati raspravi.

4. Nema potrebe za prisilnim smještajem u psihijatrijsku ustanovu prema odredbama Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama jer nije opasan po okolinu, odnosno njegova opasnost je vezana samo na 'dokazivanje pravde tuženjem' i moguće ju je ukloniti ambulantnim liječenjem. Ujedno je potrebno pokrenuti i postupak za lišenjem poslovne sposobnosti, koju bi trebalo djelomično oduzeti (mjere, radnje i postupci na koje bi se odnosilo oduzimanje poslovne sposobnosti su pravne radnje i poslovi, zastupanje na sudu, pokretanje sudskih postupaka, podizanje tužbi i kaznenih prijave).“

KAKAV JE BOG? (2)

Billy Graham, MIR S BOGOM,
„Duhovna stvarnost“, Zagreb, 1995.

Isto je tako s Bogom. On može biti svugdje u isto vrijeme, slušati molitve svih onih koji ga zazivlju u ime Isusa Krista. Može činiti čuda, držati sve zvijezde na njihovim putanjama po svemirskom prostoru, učiniti da izrastu biljke iz sjemena posijanog u zemlju, da ribe plivaju u moru. Jer, za Boga ne postoji ograničenje njegove mudrosti. Ne postoje granice njegovoj moći ni ograničenja njegovoj ljubavi. Ne postoje granice koje bi ograničavale njegovu milost.

Ako ste pokušavali ograničiti Boga, prestanite to činiti. Nemojte ograničavati Boga ni njegova djela i vezati ga za neko mjesto. Sigurno ne biste pokušali ograničiti beskrajn ocean. Ne biste se usudili promijeniti putanju Mjeseca niti zaustaviti Zemlju na putanji oko Sunca. Koliko li je samo bezumnije pokušati ograničiti Boga koji je sve stvorio i koji upravlja svime što je stvorio!

Vječno sam zahvalan svojoj majci za mnogo toga, ali najviše zato što je u moj život unijela najveće bogatstvo kad me je već u desetoj godini naučila da je Bog Duh, neograničen, vječan i nepromjenjiv. To jasno određenje Boga ostalo je u meni sve dosad, a kad čovjek u svome srcu zna da je Bog neograničen, vječan i nepromjenjiv Duh, onda mu to pomaže da se odupre napasti ograničavanja Boga. Pomaže mu, također, da se odupre svim sumnjama u Božju sposobnost kojom postiže sve ono što čovjek ne može učiniti.

Neki koji sumnjaju da je Biblija istinita Božja riječ, sumnjaju zato što Bogu ne žele pripisati ono što sami nisu kadri postići. Ako još uvijek sumnjate u božansko nadahnuće Biblije, ponovno zavirite u Bibliju, temeljito je istražite, ali pritom ne zaboravite na onog čovjeka koji je cijelog svog života buljio u lokvu blatnjave vode a sada prvi put ugledao beskonačni ocean. Možda ste tek sada uhvatili odblesak neogra-

ničene Božje sile. Tek sada počinjete shvaćati tko je Bog. Jer, ako je Bog Duh, kako to Isus kaže, tada ne dolazi u pitanje njegova skrb, njegova vrhunska volja i vlast nad svim čovjekovim pothvatima, ne postoji tada ni problem u vezi njegova nadahnuća onih ljudi koji su pisali Bibliju. Sve dolazi na svoje mjesto kad jednom shvatite tko je Bog.

Bog je osoba

Drugo: Biblija nam Boga otkriva kao Osobu. U Bibliji na mnogo mjesta piše da „Bog ljubi“, da je „Bog govorio, Bog nešto učinio“. Sve ono što, kao značajku njegove osobnosti, inače pridajemo nekoj osobi, pridajemo i Bogu. Osoba osjeća, misli, želi, zahtijeva i ima sve značajke osobnosti.

Neku osobu uvijek povezujemo s tijelom. Naš ograničeni um ne može zamisliti osobu ako se ona ne pojavljuje u tijelu od krvi i mesa. Ipak znamo sa naša osobnost neće uvijek biti zaodjenuta tijelom u kojem sada boravi. Isto tako znamo da u trenutku smrti, naša osobnost napušta tijelo i odlazi na odredište koje je čeka. Sve to znamo, ali nam je ipak to teško prihvatiti.

Kako bismo se ponašali kad bismo otkrili da naša osobnost ne mora biti istovjetna s našim tjelesnim bićem. Bog nije vezan tijelom, a ipak je osoba. On osjeća, misli, ljubi, oprašta, i suosjeća s našim teškoćama kroz koje prolazimo.

Bog je svet i pravedan

Treće: Biblija iznosi da Bog nije samo Duh i Osoba, on je sveto i pravedno Biće. Od Knjige Postanka do Otkrivenja, Bog se u Bibliji objavljuje kao sveti Bog. On je krajnje savršen i apsolutan u svim pojedinostima. Presvet je da bi se dotakao grješnog čovjeka, suviše svet da bi trpio grješnost. Jer je on svet i savršen Bog.

Kad bismo mogli sagledati pravu

sliku njegove veličanstvene pravednosti, to bi unijelo veliku promjenu u načinu našega življenja kao pojedinaca i cijelog društva. Kad bismo samo shvatili kolika provalija odvaja grješnog čovjeka od Božje svete i savršene pravednosti, svijet bi se preko noći promijenio. Biblija ga objavljuje kao Svjetlo u kome nema tame – on je savršeno Biće bez ikakve mrlje i mane.

Ponovno se javlja nešto što nesavršen čovjek teško razumije. Jer su naše slabosti i grješke posvuda očite, ne možemo zamisliti Božju sveobuhvatnu svetost, ali to moramo prihvatiti ako uopće mislimo razumjeti Bibliju i njome se služiti.

Provalija koja odvaja nesavršena čovjeka od savršena Boga, naglašena je u cijeloj Bibliji. Nalazimo je podjeli Šatora i Hrama na Sveto mjesto i Svetinju nad svetinjama. Također je istaknuta u propisanim žrtvama koje su se morale prinositi da bi se grješan čovjek mogao približiti Bogu. To je uočljivo isto tako u posebno odabranom svećenstvu koje je posredovalo između Boga i Ljudi. Naglašena je i u knjizi Levitski zakonik. Nalazimo je prikazanu u mnogim svetkovinama u Izraelu i u samoj izolaciji Izraelaca u Palestini. Božja svetost podešava sva njegova ostala načela.

Biblija spominje da je njegovo prijestolje ustanovljeno na načelu njegove svetosti. Radi Božje svetosti i čovjekove grješnosti, postoji velika provalija između Boga i čovjeka. Biblija nam kaže da su nas naša bezakonja, naši grijesi odvojili od Boga toliko da se njegovo lice sakrilo od nas, i on nas ne čuje kad ga prizivamo. „Da sam u srcu na zlo mislio, ne bi me uslišio Gospod“, kaže pisac psalma (66 : 18). S druge strane izjavljuje: „Oči Jahvine gledaju pravedne, uši mu slušaju vapaje njihove ... On ispunja želje štovatelja svojih, sluša njihove vapaje i spašava ih“. (Psalmi 34 : 16; 145 : 19)

NE, NEMAMO HRVATSKU!

Diana Majhen, Zagreb

Kada se čovjek malo osvrne iza sebe, teško je reći koji je to bio dan ili događaj s kojim smo počeli gubiti Hrvatsku. Vjerujem da smo ju trebali izgubiti još prije nego smo ju stvorili, ako je suditi po partizansko-komunističkoj gardi koja je na vlasti bila prije rata isto kao što je ostala do dana današnjega.

Ipak, imali smo šansu to promijeniti. Ogroman broj hrabrih ljudi, koji su bili spremni položiti život za Domovinu uživala je podršku i potporu najvećeg dijela Hrvata. Počevši od naših ljudi u inozemstvu, koji nisu štedjeli kada je trebalo naoružati hrvatske branitelje, pa preko svih onih koji nisu direktno učestvovali u ratu, ali su samim tim što su ostali u razrušenim gradovima i selima pomagali na svoj način. Dakle, bez obzira na to što je bilo dogovoreno a što nije, nevezano na udbaške planove i komunističke zamisli, u tom smo trenutku bili dovoljno jaki, dovoljno hrabri i dovoljno složni da se konačno izborimo za svoju zemlju.

No, kada je tu istu zemlju trebalo zadržati, pokazalo se da tome nismo dorasli.

Gdje smo to pogriješili i kada, da li je sve počelo sa Tuđmanovim potpisivanjem sporazuma sa Hagom, dolaskom Mesića na čelo države ili nečim drugim, moguće i nije baš bitno. Ostaje činjenica da nam je ta naša hrvatska zemlja polako ali sigurno izmicala iz ruku, a mi nismo čak ni pokušali stisnuti šaku da ju zadržimo.

Većina je ljudi naivno vjerovala

da će stari udbaški kadrovi biti smijenjeni nakon dobivenog rata, da će se provesti lustracija. Očekivanja su se pokazala nerealnima, jer za tako nešto, potrebno je imati Vladu koja se ne sastoji najvećim dijelom od bivših članova KPJ.

No, što je ono što bi mogli izdvojiti i reći da je to bio početak kraja?

Ono što je meni osobno ostalo u sjećanju, to je bila Mesićeva smjena generala. Sjećam se da sam u tom trenutku pomislila – gotovo je sa Hrvatskom. Više nema čak ni nade, koliko god ona ostvariva bila.

Jer, mirno smo i šutke svi, počevši od smijenjenih generala, preko ljudi koji su se borili pod njima pa sve do posljednjeg domoljubnog Hrvata to promatrali, bez da smo našli za shodno da iskoristimo svoje demokratsko pravo i pokušamo zaustaviti Mesića u tome.

Svatko tko je i malo razmišljao morao je biti svjestan toga da Mesić uklanja posljednju prepre-

ku kako bi od naše zemlje stvorio ono što je on, a ne mi Hrvati zamišljao.

Pa, pogledajmo malo zemlju za koju smo se borili, pa se upitajmo iskreno, da li je to ona, naša Hrvatska, zemlja za koju se disalo i umiralo:

Imamo predsjednika koji je svjedočio u Haagu protiv svog naroda i svoje države, te još lagao ljudima kako on to nije učinio. Patetičnu lutku koja se poziva na antifašizam ali ga to nije smelo da pjeva Juru i Bobana kada je trebalo vani žicati novce.

Imamo premijera koji je na vlast došao pozivajući se na domoljublje i hrvatske branitelje, da bi nakon toga pozatvarao i isporučio u Haag više branitelja nego bilo tko drugi.

Imamo na sve strane pozatvarane hrvatske branitelje, što u Hrvatskoj što u Haagu, čiji je jedini grijeh uglavnom taj što su branili svoju zemlju, a nisu se baš u svakoj sekundi mogli pozivati na Ženevsku konvenciju, obzirom da su takoreći nenaoružani ustali protiv 3. vojne sile u Europi.

Imamo jednog Budaja koji nam određuje čije pjesme smijemo slušati i na čije koncerte možemo ići, kao i jednog Zurrofa koji se smatra pozvanim da nam odredi kako trebaju izgledati pogrebi i što se na njima smije, a što ne smije govoriti.

Imamo SDSS već godinama u vjernoj koalicijskoj vladi, a da se nitko ne pita što čovjek koji je na dan pada Vukovara izjavio kako je konačno palo i posljednje ustaško uporište ima uopće tražiti u toj „ustaškoj“ Vladi.

Imamo nevjerojatan broj od preko 1800 hrvatskih branitelja koji su dignuli ruku na sebe, razočarani zemljom za koju su se borili i ljudima koji njome upravljaju, kao i nebrigom za one koji su tu zemlju stvorili.

Imamo i silne pokradene milijune u privatizaciji pa nadalje, bez da netko za to doista i odgovara, dok narod sve teže živi, a zemlja se rasprodaje na svakom koraku.

Imamo i homoseksualce koji nam marširaju u pol bijela dana golih stražnjica, sa podignuta tri prsta i petokrakom kao simbolom.

Imamo nekažnjene partizanske i komunističke zločince, protiv kojih prijave godinama stoje u ladicama a cijeli svijet se zgražava kako Hrvatska ništa ne poduzima po tom pitanju i uskraćuje svaku suradnju kada to pokuša riješiti netko drugi, kao npr Njemačka.

Imamo pravosuđe koje je to samo po imenu, koje je aktivno kada treba osuđivati hrvatske branitelje i proglašavati ludim one koji ne pristaju igrati onako kako im drugi sviraju. I koje praktički ne postoji kada treba osuditi lopove

koji su opljačkali našu zemlju, niti kada treba istražiti tko je pobio sve one ljude na Bleiburgu i u komunističkoj Jugoslaviji. Ali se nekako ipak probudi kada četničke ratne zločince treba pustiti da se brane sa slobode i onda nestanu, kao i kada ih treba pozvati da nismetano dođu u Hrvatsku i svjedoče protiv hrvatskih branitelja, dajući im potpuni imunitet za njihove zločine.

Imamo mi još mnogo toga.

No, ono što nemamo, što smo izgubili bez da smo u tome uživali, to je Hrvatska.

Upitajmo se, kakvi smo to ljudi kada smo to dopustili?

ISTRA - KONCLOGOR ZA DRŽAVOTVORNE HRVATE

Lasa Šukilo, Zagreb

I opet moramo posegnuti za propisima.

„Tko zlouporabom svojega službenog položaja ili ovlasti ograniči slobodno kretanje kapitala, rada i sredstava reprodukcije na određenom području, uskrati ili ograniči pravo poduzeća da se na određenom području bavi prometom robe i usluga, stavi poduzeće u neravnopravan položaj prema drugim poduzećima ili organizacijama što se tiče uvjeta za rad ili za obavljanje prometa robe i usluga, ili ograniči slobodnu razmjenu robe i usluga, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.“ – čl. 280. st. 1. Kaznenog zakona.

Marko Perković Thompson nedvojbeno je pjevač – profesionalac, dotično davatelj glazbenih usluga. Nu, uz to je i državotvorni Hrvat.

Unatoč tomu, ili upravo zbog toga, prisiljeni smo ovih dana slušati i ovo:

„Istina je da sam nazvao hrvatskog predsjednika Stjepana Mesića, koji je pokrovitelj ATP teniskog turnira "Croatia open" u Umagu, te ga zamolio da prenese organizatorima poruku da nam Thompsonova provokacija na ovim prostorima ne treba - naglasio je Damir Kajin dodavši kako mu je predsjednik Mesić odgovorio da ukoliko se Thompson bude pojavio u Umagu, onda on osobno neće doći u Umag". (barkun.hr – 17.7.2008.)

„Thompson nema što tražiti u Puli - rekao je pulski gradonačelnik Boris Miletić (IDS) i tako odgovorio na zahtjev pjevača da zapjeva u Areni krajem kolovoza. Konačnu odluku o Thompsonovu zahtjevu donijet će Gradsko poglavarstvo, no već je sada gotovo sigurno da od koncerta neće biti ništa.“ („Jutarnji list, Zagreb –

1.8.2008.)

Državno odvjetništvo RH moralo bi zaštititi Marka Perkovića Thompsona i njegove poslovne interese. Međutim, dok mu je na čelu Mladen Bajić ili netko drugi iz tabora Josipa Manolića (Tajni politbiro) i Franje Gregurića (Tvornica duhana Rovinj, „Adris“), takvo što se zacijelo ne će dogoditi.

Damir Kajin i dalje će ulaziti u časni Hrvatski sabor!

Uostalom, trebam li uopće reći da ne mogu niti spavati kad čujem da Damir Kajin, rodnom iz Kopriva (Republika Slovenija), dolazi u Zagreb. Uznemiren sam njegovim pronosjenjem lažnih vijesti do zadnjeg svoga atoma. Uskoro bit, eto, u našoj Istri mogao biti čak i strpan u neki Kajin-Mesićev konclogor. Kako je počelo, ni fojbe nisu daleko.

Samo zato, jer sam državotvorni Hrvat!

HRVATSKA, DJEVOJKO MOJA

Dragi Zvonko,

Mislio si, govorio i radio upravo onako kako je to trajno svima nama naznačio hrvatski pjesnik prof. Zlatko Tomičić u svojoj pjesmi: „Hrvatska, djevojko moja“. I patio si, napatio se, pune 32 godine. Sve za nju, a bez ikakvih prigodnih primisli na to kako bi se kroz nju dočepao vlasti, položaja, bogastva, uvijek otvorena topla srca – do kraja. Bez žala za propalom mladošću i prohujalim životom.

Nije bilo uzalud.

Dragi prijatelju,

Osobno Te ne poznajem, ali sam zajedno s tobom spavao na Tvom tvrdom zatvoreničkom krevetu, skupa s tom srkao posnu zatvoreničku čorbu, nerazdvojan nadomak tebe bio tijekom Tvojih tihih zatvorskih šetnji. Dugi, dugi, predugi niz godina. Toliko dugih da se više nije niti moglo uzvjerovati da će Te ponovo obasjati toplo

sunce, posebno ono Tebi drago hrvatsko.

Lijepo li grije.

Vratio si se, hvala Bogu, na vrijeme. Mnoge hrvatske staze tek običi će Tvoje trudne noge. A glava, a misli, a želja, a volja, a htijenje, nastaviti će tamo gdje ionako nikada prestali biti nisu. U boju za Hrvatsku, nezavisnu i slobodnu. I Ti i ja dobro, jasno vidimo, da još vrijeme za baciti oružje u trnje nije. Tvoja Djevojka i dalje mnogo, vrlo mnogo, očekuje od Tebe. Ne zaboravi.

Znam, tijelo nije duh, umor ga ne zaobilazi. Nikada. Ni u koga. Ipak, s vremenom, vraća se sebi, spremno za nove izazova, za nove bitke. Pa, odmori se. Čekat ćemo Te. Za to nam je valjanih razloga, i to ponajprije zbog onih koji stasaju iza nas. Ne bi bi bilo dobro kad bi opet sve morali činiti iz početka.

Za Hrvatsku!

Klanjamo se pred Tobom, pred Tvojom snagom i hrabrošću, pred Tvojom voljom i čašću, pred Tvojom čistoćom cilja, hrvatski viteže, uzore budućih vremena. Živio nam i poživio, naradio se i uživao u plodovima svojih napora, ne sustao kao i dosad, jer:

*Hrvatska, ljubavi moja,
i ovdje sam tvoj sin,
i ovdje sam tvoje ime
i tvoj sjaj.*

*Hrvatska, djevojko moja,
svuda mislim na tebe,
u svakoj zemlji te sanjam,
u svaki te nosim kraj,*

*Hrvatska, gujo pod kamenom
s golim trokutima i ilirskim mjesecom
- tko na te s mržnjom stane
past će mrtav od otrova tvoga.*

*Hrvatska, zvijezdo na nebu,
tvojom pomoću stekoh sile svijeta,
svjetlost jesi što pada na ruke
iz tijela i krvi raspjetoga Boga.*

Slika s prvenstvene nogometne utakmice Cibalia-Slaven Belupo odigrane 27.07.2008. u Vinkovcima

„PREKINI THOMPSONE“, KAŽE JADRANKA KOSOR (1)

„**Na poklič 'ubij Srbina' Thompson bi trebao prekinuti koncert**“, u sav glas viče Jadranka Kosor (Novi list, Rijeka, 3.8.2008.), ministrica hrvatskih branitelja, i sama podrijetlom Srпкиnja, nećaka neprežaljenog strica, i to iz sela Bučje, gdje se nalazio zloglasni četnički logor SAO Zapadne Slavonije. Na prvi pogled razložno, jer kako uopće na taj način, ili uopće, prijetiti nekom čovjeku, bio on Srbin, Hrvat ili Eskim.

Nu, samo na prvi pogled, jer se radi o pitanju koje bi se moralo

zakonski regulirati, a sudski provoditi, kako bismo svi bili i u tom pogledu jednakopravni. A nismo. Nije se, naime, nikada čulo za takvu riječ g-đe Kosor kad su se Hrvati, posebno hrvatski branitelji, našli u sličnim prigodama. Šteta je, premda su joj funkcije koje obnaša, kao i zemlja u kojoj živi, to neizostavno nalagale.

Evo nekoliko poznatih primjera za to:

Prof. dr. sc. Milorad Pupovac, Srbin, reći će svojedobno otvoreno što misli i kakva stajališta – skupa s Vojislavom Stanimirovićem - zastupa, u „Feral Tribunu“ (27.5.2005.):

„Primjerice, još uvijek nema prave političke snage koja bi rekla da se iza zavjese UN-ove rezolucije s kraja 1994., koja je Bljesak i Oluju učinila legalnim hrvatskim vojnim operacijama, dogodio tajni dogovor o preseljavanju stanovništva i nasilju koje će uslijediti nakon operacija, da se ljudi ne bi mogli vraćati svojim kućama. ... Tadašnja hrvatska politika u svom je sljepilu pristala na taj pakleni plan i s time se javnost ove zemlje mora suočiti.“

I nikom ništa.

Tužen je za klevetu Hrvata, posebno stradalnika Domovinskog rata, ali je oslobođen. Natalija Glumičić Ščekić s Općinskog suda u Zagrebu našla je razlog za to (rješenje br. XIII K-119/2005 od 5. rujna 2005.):

„Naime, kazneno djelo klevete čini onaj tko za drugog iznese ili pronese nešto neistinito, što može škoditi njegovoj časti i ugledu. Kako se nigdje izrijekom ne spominje i ne navodi privatni tužitelj kao osoba na koju se odnosi predmetni članak i koja bi eventualno tim tekstom bila oklevetana, već iz sadržaja privatne tužbe proizlazi da se on ne slaže s navodima u predmetnom tekstu i da se osjeća kao

čovjek i moralno povrijeđen, a takovi navodi nisu relevantni za postojanje kaznenog djela klevete.“

Dakako, predmetno rješenje potvrdila je Lepa Singer, sutkinja Županijskog suda u Zagrebu (rješenje br. Kž-1824/05-2 od 29. studenog 2005.).

A na kojeg je ono Srbina, g-đo Kosor, mislio posjetitelj Thompsonova koncerta? Ili ste se upravo Vi „izrijekom“ našli „spomenuti“ i „navedeni“, kako bi se to precizno izrazile sutkinje Natalija Glumičić Ščekić i Lepa Singer?

Samo zato!

PARTIZANSKE PRIČE UZ BOCU PLJEŠIVIČKOG RIZLINGA

Ivo Matanović, Zadar

Mislim da nema odraslog čovjeka u Hrvatskoj, a i šire u svijetu, tko još nije čuo za dr. Antu Pavelića, dakako misli se na bivšeg Poglavnika Nezavisne Države Hrvatske, koji je, nažalost, samo nakratko bio Poglavnik, a ostale druge godine svog življenja proveo je izvan svoje Hrvatske domovine, za koju se rodio, živio za nju i kojoj je sve do svoje smrti 1959. g. bio odan.

Međutim, malo je poznato ili, skoro pa više nikome ne će biti poznato da je iz plemena Pavelića bilo i hrvatskih izroda i zločinaca kojima nije bilo premca u Europi. Jednoga takvog osobno sam, sasvim slučajno, upoznao u Karlovcu, davne 1955. g. Dolazeći u Karlovac na neki seminar iz normiranja, a koji se održavao u Dipu (Drvno industrijsko poduzeće), odmah na prijemnom odjelu prišao mi je jedan ozbiljan čovjek, osrednjeg rasta, smeđe kose i namrgnutog bezbojnog lica. Sve u svemu, sličio mi je na ofureno turopoljsko prase iz pasmine "šimšira", koja još i danas jedino u Turopolju postoji. Da, skoro, pa zaboravi, imao je na glavi nahe- ren šešir, kakvog svi posavljaci svakodnevno nose. Imao je i crvenu kravatu vezanu oko vrata s lastikom, prilagođenu „seljačinama“ sa sela i gradskog predgrađa, kakvu su, inače, nosili svi policajci, vojna lica i svi oni drugi koji su došli sa sela u grad. Čini mi se da je bio ogrnut s kožnim kaputom i cigaretom utaknutom u muštiklu, koju je stalno držao na strani usnica i tako, ne vadeći je iz usta, razgovarao sa

svojim sugovornicima.

Čim mi je prišao i pozdravio se sa mnom, upitao sam ga, ne misleći ništa podrugljivo, gospodine, jeste l' vi možda nakupac iz "Gavrilovića" firme? I dok još nisam završio s pitanjem, srdito mi je uzvratilo. Kao prvo, ja nisam gospodin, što se je, očito, vidjelo i po njegovom izgledu, nego drug, nastavio je ponosito dalje, a osim toga, ja sam vam sekretar Šumarskog gospodarstva ovdje u Karlovcu, koji ima zaduženje da vam, dok budete boravili u Karlovcu, bude domaćin. S nekim rustikalnim osmijehom poželi nam da se dobro osjećamo, dok budemo boravili u njegovoj firmi. Onako iskrevetljenih usta i s muštiklom u ustima izgovorio je još puno toga, kojeg se više ni sjetiti ne mogu. Začudo, pomisli tada, pa i nakupci stoke po kad-kada znaju se uljudbeno ponašati.

Ali, što je, tu je, moramo ga otprijeti punih 7 dana – koliko prema planu trebamo ostati u Karlovcu. Doduše, on s nama seminarcima nije, na našu sreću, boravio po cijeli dan, već samo izjutra, na kavi u restoranu. Katkad je i navečer zajedno s nama večerao i pričao svoje partizanske viceve, koji su nalikovali više na bljuvotine nekog rustikalnog pijanca nego na iole neki masni vic iz seljačkih birtija.

Iz pristojnosti, ipak smo ga pozorno slušali, a neki od nas, uz gemišt, i po nekoliko sati oštajali s njime do kasno u noć. Što iz znatiželje, a što uz "podršku" Plješevičkog rizlinga, ostao sam s našim drugom sekretarom sve do 2 sata poslije ponoći i naslušao se svega i svačega. Priče koje mi

je ovaj seljačina ispričao užasavale su me. Ni u snu nisam mislio da postoje i takvi ljudi-monstrumi koji mogu činiti takve zločine drugima, a poglavito Hrvat-Hrvatu, u kakve, naravno treba ubrojiti i našeg monstruma. A zašto i monstruma, pročitat ćete nešto kasnije.

Između ostalih, posebno su me se dojmile sekretarove priče o tome, kako je ratovao u jedinici pukovnika, po zlu poznatog Milana Baste, Srbina iz Kosinja u Lici i majora Sime Dubajića iz okolice Benkovca, također monstruma kakvog hrvatski narod ne pamti, da je ikada u ovim krajevima postojao.

A on, Ivan Pavelić, kako mi se u Karlovcu predstavio, s ushićenjem mi je ispričao da je u Bastinoj diviziji, odnosno u Siminom bataljunu bio "lični" Simin adutant, a kasnije i komandir voda, jer je već kod prelaska Drave u Dravogradu prema Bleiburgu dobio čin vodnika. Dolaskom u Bleiburg, priča mi je dalje drug sekretar Pavelić, odmah smo dobili zadatak, što treba da radimo sa zarobljenim ustašama i domobranima, a što sa njihovim ženama i djecom, koji su se skupa sa svojom vojskom povlačili prema zapadu u "zagrljaj" Engleza, kako bi kod njih zatražili utočište.

„Kao što je poznato, utočište kod Engleza nisu dobili, jer smo mi partizani zaprijetili Englezima da ćemo i njih napasti, ako udome hrvatske fašiste“, hvali mi se moj sugovornik drug sekretar, a na

moju upadicu, a što se je s hrvatskom vojskom i civilima dalje događalo, odgovorio mi je, da su se uplašeni Englezi odlučili predati nama (partizanima) sve opkoljene ustaše, domobrane i sve civile koji su se povlačili sa svojom vojskom. Za sve hrvatske vojnike i civile moj sugovornik, sad već poprilično pijan, upotrebljava samo riječ ustaša–ustaše, pa nastavlja. „Odmah nakon predaje ustaša, razdijelili smo civile od vojnika i u odvojenim kolonama sprovodili smo ih natrag prema Jugoslaviji.“ Ne uporabivši ni u jednom momentu riječ Slovenija ili Hrvatska-Hrvatsku govori dalje: „Kad smo došli do jugoslavenske granice u Dravogradu u kolonama je bilo sve manje i manje ustaških zarobljenika...“

Pa gdje su nestali, dodajem?

Veliš nestali? S osmijehom mi odgovori drug sekretar. „Pa kad me već otvoreno pitaš, otvoreno ću ti i odgovoriti. U šancima i rijeci Dravi koja je cijelim putom pored nas prolazila. S njima (ustašama) smo nahranjivali ribe u vodi i životinje u šumi. Znaš, mi smo ti, partizani, humani ljudi i prema životinjama, pa smo s ustaškim životinjama hranili druge životinje – one prave u šumi i vodi...“

Tko zna koliko bi mi drug sekretar pričao još, da ga nisam iznenađa prekinuo i naprasito napustio, otišavši na kat hotela na spavanje, koje je sve do zore, bilo sve više, osim spavanja. Pod dojmom sekretarovih priča nisam zaspao do 7 sati ujutro. Nisam išao ni na zajutrak, već pravo u sobu gdje se održavao seminar. Ni tamo nisam bio pribran, pa sam ubrzo morao napustiti predavanje i uputiti se u obližnju ambulantu potražiti neki lijek za smirenje. Ne znam kakve su mi tablete u ambulanti dali, ali znam da sam umjesto jedne tablete

uzeo četiri i odmah zaspao kao top. Prespavavši tako cijeli dan i pola noći, ustao sam i sišao dole u restoran, gdje je još uvijek svirala glazba i pjevala "pevaljka" za stolom druga sekretara. Uglavštajući ga, skrenuo sam u drugu sobu, ali ne za dugo, jer je za mnim odmah došao i drug sekretar i ne upitavši je li slobodno, sjeo je za moj stol i ponudio me s rizlingom kojeg je sa svog stola prenio na moj stol. Pun gorčine od prošle noći, nije mi se pilo, a pogotovo ne od njega, koji mi se sve više gadio i ličio na najodvratniju životinju. Osim toga bio sam i gladan, pa sam prvo zatražio da mi pripreme čevapčice.

Dok sam čekao čevapčice, drug sekretar mi je nastavio pričati sinoćnju neispričanu priču o svojim partizanskim podvizima. Učinilo mi se, u tom momentu, da je ovog puta moj partizančina puno sabraniji, jer je s pričom nastavio točno tamo gdje je prethodne noći stao. Nisam imao izbora pa sam ga nastavio slušati. Ovog puta, puno sabranije, nego noć ranije, slušao sam ga, ne bi li ga nekako "namamio" da nešto više kaže i o imenima svojih žrtava, koje je sprovodio od austrijske granice prema Hrvatskoj, a među kojima je bilo, sasvim sigurno i mojih bližih i daljnjih rođaka. Nisam puno čekao, odmah je nastavio, prisjećajući se pojedinih imena i prezimena koji su odgovarali nekim prezimenima iz mog kraja – Šimića i Ivanjske kod Banja Luke. Pričajući mi tako imena svojih žrtava, najednom se trgnuo i strogo me pogledao, upitavši me, pa „Zašto se toliko zanimáš za imena ustaških zlikovaca? Nije li, možda, netko od tvojih rođaka bio u ustašama?“

O, ne, ne, odgovorio sam sabrano. Moj otac umro je još prije rata, a stric Ante nije nikamo išao, jer je sakat u nogu. Da budem

uvjerljiviji, nastavio sam lagati i reći mu, da je stric Ante odmah poslije rata umro, više od gladi, nego od starosti.

Brzo sam se snašao i prebacio naš razgovor na drugu temu – o uzgoju i eksploataciji šuma, što mi je, ustvari i struka. U tome sam uspio, ali sam zato i ovoga puta bio "zarobljen" od druga sekretara do kasno u noć. Na moju sreću nastavili smo pričati samo o šumama. Nastavljajući tako čavrljati o šumama, moram priznati, i ovdje me je iznenadio moj sugovornik o svojem "stručnom" izražavanju o šumama i drvnoj industriji, pa sam ga, onako usputno, priupitao, koju je on školu, osim mesarstva, još učio? Nikakvu posebno, odgovorio je. „Nas su u komitetu odabirali su po sklonostima i tako nas raspoređivali na dužnosti o kojima imamo nešto pojma - sekretare, kadrovike i druge administrativne poslove preko kojih se mogu kontrolirati ljudi.“

Kako kontrolirati, opet se ubacujem u razgovor? „Po odanosti partiji i drugu Titu, jer oko nas su svugdje neprijatelji koji jedva čekaju da sruše ovu državu i vrate nam kapitalizam.“

Sad već raspričani i u svom elementu, sekretar se toliko razglagoljao da ga više nisam mogao zaustaviti. Jednostavno sam se morao snalaziti, kako sam u tom trenutku umio i znao. Na brzinu sam izmislio priču kako mi je pozlilo i da hitno moram u sobu uzeti lijek. Izmislio sam i bolest. Rekao sam mu da već nekoliko godina bolujem od grčeva u želucu i da ne mogu bez lijeka. Dobro kad je već tako, veli mi, ali prije toga moramo se dogovoriti za drugi dan, kad' da se opet nađemo. Rekao sam mu, bilo kada, jer mi seminarci ionako imamo slobodan dan, pa mi je svejedno. Neka to,

onda, bude oko 10 sati, reče mi. Može i u 10, samo me pusti da idem popiti lijek i spavati...

Dogovoreno, učinjeno. Sutradan, negdje oko 10 sati, nastavio sam svoje "istraživanje" s drugom sekretarom Ivom, ali na moju žalost, ni ovoga puta nisam ništa istražio, jer je drug sekretar postajao sve ozbiljniji, a ja sve oprezniji. Bilo je već očito da smo se međusobno i obostrano "pročitali", pa je naš razgovor skrenuo u drugom pravcu, u pravcu direktnih pitanja i odgovora.

Bez trunke sažaljenja ili kajanja, govorio mi je sekretar, kako je on osobno postupao s "ustaškom bandom". Ispričao mi je da su oni u okolici Siska, u šumi Brezovica – tamo gdje su braća Bobetko, Capo Janjić, Mika Špiljak i još njih desetak 1941. g. dizali ustanak, kasnije nazvan Prvi partizanski odred, poubijali preko 2.000 ustaša. A koliko ste ih, onda, poubijali na putu od Bleiburga do Siska? „Ne znam točno, ali pet-šest tisuća sigurno i to samo u mojoj jedinici.“ Kako to jedinici, pitam opet? „Ma, ne, jedinici nego je toliko moja jedinica (četa) poubijala njih“. Malo čudno, pravim se naivan, trebali ste ih odmah poubijati na jednom mjestu, velim mu ohrabrujuće. Njima biste skratili muke, a sebi truda i municije?

„E, moj kolega.“ Kao što vidite,

sad smo već postali i kolege. „U tome i jeste poanta. S njima se tako trebalo postupati, a možda još i gore, jer oni su jugoslaven-ske izdajice i fašisti, a mi smo narodni osloboditelji.“

Ne uočivši zašto ga to pitam, ponosito mi odgovori. „Da, imaš ti pravo. I ja sam bio takvoga mišljenja, ali su drugovi iz štaba Koste Nađa naredili da se zločince treba goniti sve do kraja jugoslaven-ske granice i usputno ih ubijati u zato odabranim mjestima.“

Primijetivši da moj sekretar sa užitkom priča o svojim zločinima, više ga nisam prekidao, jer sam se bojao da ne upadnem u klopku. Pustio sam ga da priča. Nastavljajući tako ispričao mi je, da je on, sad već kapetan (zamislite, od vodnika, za samo mjesec dana napreduje do čina kapetana), skupa s majorom Jovom Kataraninom i kapetanom Đurom Borojevićem, do Gornjih Podgradaca u Kozari poubijali preko 7.000 ustaša. Ostale od 5.500 – veli mi, da su ih predali na Kozari domaćim partizanima, jer su njima trebali za sječú šume (godinu dana kasnije svi poubijani u Gornjim Podgradcima) – osim toga, nastavlja dalje drug sekretar, „Imali smo strogo naređenje da sve one koji nisu Hrvati, ne smijemo ubijati jer oni su pod međunarodnom kontrolom“. A koji su to bili, usuđujem se pitati? „Uglavnom, svi su bili domaći Nijemci iz Vojvodine i Slavonije, a ostalih je bilo oko pet stotina, Hrvata iz okolice Banja Luke. Ove Hrvate iz Banja Luke, nama j e r n o smo ih pomiješali s Nijemcima, jer smo znali da

će ih domaći partizani sa Kozare prepoznati i kazniti onako kako oni samo to znaju“.

Za ovu grupu zarobljenika, sve do današnjeg dana, kada ispisujem ovaj tekst, nisam nigdje pročitao, što se s njima sve desilo, ali po pričanju mještana Hrvata ispod Kozare i nekih preživjelih zarobljenika, doznao sam da su svi redom potučeni toljagama i željeznim polugama i zatrpani u jednom usjeku, jarku iznad samog mjesta Gornjih Podgradaca. Znaju se čak i neki od ubojica koji su se najviše isticali tj. koji su bili najkrvoločniji. Spominju se imena Save Tendžerića, Rajka Tendžerića, Miloša Piljagića, Bore Čirića, Slavka Šinika i još nekih iz sela Tendžerića, jer se to selo nalazi pokraj rijeke Vrbaške, koja je, nakon što se izlila iz korita, provalila u jarak gdje su ranije bili zakopani zarobljenici i tako i njih otkrila. O ovim detaljima još prikupljam podatke, pa to ostavljam za neku drugu prigodu.

U proslavu ove priče spominje se samo ime glavnog aktera, a stvarni njegov životopis je slijedeći:

Ante Pavelić, od oca Ante, rođen 1922. g. u Sisku. Otac mu se doselio iz okolice Gospića. Ante sin, kasnije u partizanima promijenio ime u Jovo, a prezime u Pavlaković. Poslije 1945. g. ponovno mijenja ime Jovo u Ivo i vraća si prezime Pavelić. Po njegovu vlastitu priznanju sve je to radio po nalogu partije i drugova iz štaba Banijskog odreda Đure Kladarina, Srbina koji potječe iz sela Borojevića u općini Hrvatska Kostajnica. Imena je morao mijenjati, kako sam o tome priča, samo zato jer je Hrvat i to još s ozloglašanim prezimenom i imenom kojeg nosi i Poglavnik dr. Ante Pavelić. Nisam mogao više trpjeti pa sam se malo izletio, rekavši mu. Možda bi

bilo bolje da si izgubio glavu kao Ante Pavelić, tada bi se bar proslavio među mrtvima, a da si kojim slučajem poginuo kao Jovo, onda danas nitko za tebe ne bi znao.

Nije mu ova šala godila pa mi je, onako smrknuto, odgovorio. „Da ga ne zajebavam, jer ni njemu nije bilo lako ubijati po nalogu, kad se kome prohtije“. Tad sam si sam sebi rekao, dobro je da me na vrijeme upozorio, jer tko zna što bi se i sa mnom dogodilo još da sam nastavio biti znatiželjan.

Možda bi čovjek i povjerovao ovom hvalisavcu, da pisac ovih redaka nije čuo i drugu priču o „našem“ partizanskom junaku, drugu sekretaru Paveliću, koji, ne samo da je bio veliki monstrum iz roda hrvatskog već i veliki lažov.

Kako - kada, sam o sebi je pričao različite priče. Ovisno o sugovorniku s kojim bi razgovarao, a ponajviše i o „brlji“, kako je nazivao domaću rakiju od kukuruza, koju je lokao kao turopoljska svinja, kada joj se rakija u melo ulije. Pred Hrvatima pričao je priču o svojoj pripadnosti partiji, a pred Srbima o bratstvu i jedinstvu, o Srbima kao velikim žrtvama ustaškog režima i sl. „Sve što je u životu radio“, nastavlja moj pričalica dalje, "radio je po nalogu partije", pa je tako morao raditi i one zločine, koji se njemu nisu sviđali.

Kad se, pak, našao u društvu Srba, opet se ponavlja moj sugovornik, onda je pričao sasvim obrnuto. Srbima je pričao o svojim podvizima i da je on "lično" osvetio sve banijske Srbe koji su poginuli, braneći svoju dragu im Jugoslaviju. A za mijenjanje svoga partizanskog imena Jove u Ivo, Srbima bi govorio da je s imenom Ivo skidao svaku odgovornost Srba za zločine koje su

oni činili nad Hrvatima, a dakako, s imenom Jovo, skidao je odgovornost Hrvata, ustvari sa samog sebe.

I tako vam naš junak iz ove priče, Ante, Jovo i Ivo, sa zajedničkim imenom monstrum Ivo Pavelić, opet govori kako su Hrvati zločinci koji kolju svoj vlastiti narod, a da pri tomu i ne pomišlja da je on, upravo, taj koji je skupa sa Srbima bio ubojica svog vlastitog naroda.

O Anti, Jovi i Ivi ispričana priča bila bi sakata, kad bi se iz nje izbacilo i zanimanje. Kao Ante bio je mesar, a mesarski zanat učio je kod mesara Dušana Borojevića u Hrvatskoj Kostajnici, a učio ga je 1935.-1938. sa samo dva razreda osnovne škole. S dva razreda pučke škole u Sisku nije mogao pohađati nikakav drugi zanat, pa ga je zato otac Ante poslao na zanat svom prijatelju mesaru Dušanu, da ga malo pouči "mesariji", a poslije će se, kad malo poraste, već nekako snaći, govorio je otac Ante o svom sinu Ivi.

I zaista, sin Ive se je odlično snašao. Sad već kao mesar Ante 1941. g. najprije odlazi u domobrane, a kada kao domobran od partizana bude zarobljen negdje u okolici Jabukovca kod Petrinje, brzo se, uz pomoć svog nekadašnjeg majstora Borojevića preimenuje u Jovo Pavlaković i tako si osigurava sigurno mjesto među "svojima". S ovim imenom drug Jovo harači i pljačka po Baniji sve do konca 1944. g. kada, kako se sam hvali, odlazi u neprijateljsku pozadinu u okolicu Siska da prikuplja podatke o neprijateljima iz redova hrvatskog naroda. Dakako, ovdje je ponovno promijenio ime – iz Jove u Ivo, a prezime Pavlaković zamijenio je sa svojim pravim prezimenom Pavelić, jer samo s njime može dalje egzisti-

rati i ostati neotkriven.

Početak 1945. g. u veljači mjesecu partija ga ponovno vraća u operativnu jedinicu Sime Dubajića s kojom putuje do Dravograda i Bleiburga kako bi sudjelovao u masakrima hrvatskih civila i vojaka na samom Bleiburškom polju, a zatim sprovodeći zarobljenike na Križnom putu sve do Gornjih Podgradaca u Podkozarju.

Nisam baš siguran da će čitatelji odgonetnuti u ovoj priči troimnog zlikovca – tko je tko, od njih trojice, pa ću im s toga olakšati posao. Kao Ante Pavelić bio je mesar. Kao Jovo Pavlaković partizan banijskog odreda u jedinici Đure Kladarina i Jove Gaćeše, a kao Ive Pavelić bio je veliki Hrvat - zlikovac kojeg ne pamti cijela Hrvatska a napose Banovina, Kordun, Lika, čijim regionima je pripadao akter ove priče.

S olakšanjem i s ovom pričom mogu izvijestiti svekoliko čitateljstvo ovih redaka, da se rečenog monstruma više ne treba nitko plašiti. Umro je prije dvadeset godina u Novom Zagrebu. Božjom zaslugom bez svoga roda i poroda, pa je i to dobar znak da im se je (zlikovcima iz plemena mesara Pavelić) zametnuo svaki trag i, ponadajmo se, očistio i sve druge mrlje s prezimena Pavelića.

Ovo je samo djelić priče o prezimenima Pavelića, s kojima se zlonamjernici mogu služiti i manipulirati - kako im kada odgovara, ali, kada je u pitanju Dr. Ante Pavelić, ni po dobru ni po zlu, s njime se ne mogu izjednačavati.

Ipak, obojici poželimo spokojan život u njihovom Nebeskom Božjem i vražjem carstvu. Prvome dr. A. Pavelića kod Mihovila Arhande-la, a drugome kod Lucifera, također ex arhande-la. O, Bože, oprostite mi! Nisam ja taj koji presuđujem.

BATINA IMA DVA KRAJA

Vjekoslav Škreblin, Zagreb

Novinar, istražitelj kriminalnog miljea u Hrvata, dobio je batina. Pače, pokušali su ga likvidirati, ali srećom nisu uspjeli. Izdržao je i preživio je zvjersko premlaćivanje. Da cijeli slučaj bude zanimljiviji, umalo je brutalno likvidiran novinar JUTARNJEG LISTA koji izdaje EUROPAPRESS HOLDING.

Digla se cijela javna halabuka.

Na javnoj prozivci pojavio se i prvi ljudi hrvatske službe "bezbednosti". Otvoreno se govori O SPREZI PODZEMLJA S INSTITUCIJAMA REPUBLIKE, A POG-LAVITO O SPREGA-M IZMEĐU LJUDI IZ TIH OKRUŽENJA I HRVATSKE POLICIJE. Zaista su mediji "otkrili" najnoviju TOPLU VODU.

Njihovi "istraživački" novinari LA-PRDAJU NAM o otkrivanju najtajnijih sprega u koje sprege je svakako umiješana i POLICIJA. Pitaju se dalje "ISTRAŽIVAČKI NOVINARI", je li mafija preuzela KONTROLU NAD DRŽAVOM ili pak DRŽAVA KONTROLIRA MAFIJU. Ako se nasi novinari bave istraživačkim novinarstvom na temu mita, korupcije, terora i terorizma, ONDA SE JA I U OVOM FELJTONU BAVIM "TURBO-ISTRAŽITELJSKIM" NOVINARSTVOM NA TU TEMU, ZAR NE?

Odavna sam pojasnio kako je medijska kuća EPH najobičnija medijska hrpa kriminalaca. Što-

više, našim sam institucijama predočio i dokaze toj tvrdnji. Zatražio sam i adekvatno obeštećenje koje mi je EPH-ov "GLOBUS" svojim kriminalnim djelovanjem nanio...

U mojem "turbo-istraživačkom novinarstvu" nema nagađanja niti špekulacija, kada javnost obavještavam kako HRVATSKO PRAVOSUĐE i odbacivanjem mo-

jih dokazanih odštetnih zahtjeva, zapravo dokazuje SLIZANOST S MEDIJSKOM MAFIJOM IZ EUROPAPRESS HOLDINGA. HRVATSKOPRAVOSUDNE "nepogrešivosti" idu dotle, DA SUTKINJA OPĆINSKOG SUDA IZ ZAGREBA OPETOVANO TRAŽI DA SUDU PLATIM I NEKAKVE NOVCE U VISINI 5.100,00 HRK.

I to baš neki dan mi je poslala prijeteće "pismo". Ako pak ne platim u roku osam dana tada će...

Ne ću Vas štovani čitatelji time zamarati, što kriminalka GUTZMIRTL ŠPEHAR potpisuje u poslanom mi rješenju. Takvi kriminalci još me sa svojih pozicija nastavljaju udarati TOLJAGAMA ILI BEJZBOL PALICAMA, iako sam ih odavno prijavio NADLEŽNIM INSTITUCIJAMA. Zašto se SVI HRVATSKI ISTRAŽIVAČKI NOVINARI ILI OSTALI NOVINARI NE USUDE MOJE IME I PREZIME STAVLJATI NITI U KAKAV KONTEKST DNEVNIH ZBIVANJA NA HRVATSKOJ SCENI?!

A mnoga dnevna zbivanja na toj

sceni sve više se događaju BAŠ ZBOG "SLUČAJA ŠKREBLIN". Za mene je zasigurno čuo i DUŠAN MILJUŠ, nastradali novinar od mafijaške ruke. Eto, apeliram i pozivam ga, kada prizdravi neka sa mnom porazgovara o PRAVOJ MAFIJI KOJA REKETIRA MENE I CIJELO HRVATSKO DRUŠTVO. PA I NJEGA U KRAJNJOJ KONZEVKENCI.

Uvjeren sam kako će tada POLICIJA ODREAGIRATI U OKVIRU USTAVA I ZAKONA, U CILJU SPRJEČAVANJA NASTAVKA NANOŠENJA ŠTETE POJEDINCU I CIJELOJ HRVATSKOJ DRŽAVI, OD STRANE KRIMINALNOG MILJEJA, KOJI GOSPODARI REPUBLIKOM HRVATSKOM. Poruka ostalim ISTRAŽIVAČKIM NOVINARIMA je ista.

Nemojte toliko čekati da VAŠMOJ KOLEGA DUŠKO prizdravi.

Ako IMATE PETLJE, JAVITE MI SE ČIM PROČITATE OVAJ TEKST NA www.hrvatskauljudba.hr. NAGLAŠAVAM, HR POLICIJA NE ĆE "MRDNUTI" NITI PRSTOM, KAKO BI "CENZURIRALA" ILI SPRIJEČILA OBJAVLJIVANJE NASTALIH MATERIJALA. ILI MOŽDA VAM JE PRIJETILA ILI ZABRANILA SUSRET SA MNOM! Ali će svakako odreagirati nakon objave INFORMACIJA TKO KRADE I VLADA HRVATSKOM DRŽAVOM?!

Eto NOVINARI ISTRAŽIVAČI, VAMA NA ZNANJE, ne morate više otkrivati novo vrelo legla kriminalaca. AKO ITKO U OVOJ DRŽAVI ZNA PONEŠTO O OVOJ TEMI I LJUDIMA - HRVATSKIM KRIMINALCIMA, TADA JE TO SVAKAKO DOLJE NAVEDENI POTPISNIK GORE IZNESENIH ČINJENICA.

HITLER IZ NAŠEG KAŽUNA

Diana Majhen, Zagreb

Kako se nesmetano može zlorabiti moć koja se dobiva putem mandata, najbolje nam je pokazao posljednjih dana Damir Kajin. Koji koristi svoj položaj saborskog zastupnika kako bi progurao izvaninstitucionalno svoju političku volju.

Riječ je, naravno, o zabrani održavanja koncerta Marka Perkovića Thompsona. Koji istina, ne bi smio biti zabranjen ni po jednom zakonu, ali tko se još u Hrvatskoj drži zakona, ako je već ugrabio saborsku fotelju?

Ovdje imamo situaciju da:

1. Postoji pjevač Marko Perković, koji je slobodan građanin, nema zabranu javnog nastupanja i ne radi ništa protuzakonito, uredno se i legalno bavi svojim poslom,
2. Postoje ljudi koji rade u Marka Perkovićevega timu: prateći glazbenici, manageri, scenski radnici, vozači, itd. više od stotinu ljudi koji radeći za njega prehranjuju svoje obitelji.
3. Postoji izdavačka kuća Croatia Records koja ima financijski interes od promocije albuma Marka Perkovića.
4. Postoje organizatori koncerta: vlasnici prostora koji na komercijalnoj osnovi ustupljaju prostor Marku Perkoviću pri čemu ostvaruju financijsku dobit.
5. Postoje i javni korisnici, a to su lokalni i državni proračun, koji uprihođuju sredstva od koncerta.
6. Postoji Thompsonova publika, a da se ne radi o malom broju dokazuju svi do sada održani

Thompsonovi koncerti.

Sve u svemu, radi se o cijelom nizu poslovnih odnosa od kojih živi nekoliko stotina ljudi, i koji su normalni u normalnoj pravnoj i demokratskoj državi. Niti jedna od aktivnosti koje se pojavljuju u cijelom sustavu nije protuzakonita, što znači da je DOZVOLJENA.

Ali... postoji i Damir Kajin, čovjek koji više od 10 godina živi na grbači poreznih obveznika kao saborski zastupnik, koristi nebrojene privilegije, ostvaruje cijeli niz privilegiranih kontakata, jednostavno zlorabljuje položaj za koji je dobio mandat, i uz pomoć njih djeluje u pravcu neodržavanja koncerata, i na taj način oštećuje i članove tima Marka Perkovića, i vlasnika prostora, i diskografsku kuću, i publiku, itd.

I, ono što je najbitnije: Kajin zlorabi svoju političku moć kako bi Hrvatsku ponovno poveo u mračno doba u kojem danas postoje zabranjeni pjevači, a sutra zabranjene knjige, zabranjeno izražavanje mišljenja, a preksutra neki novi centri za preodgoj, poput Golog otoka. Doba, u kojem će naši potomci kriomice pjevati Vilu Velebitu, da ne bi poput nas, za isto dobili palicom po leđima i zatvor.

Ova zabrana koncerta Marka Perkovića Thompsona neodoljivo

podsjeca na vremena u kojem su nacisti spaljivali neželjene knjige, u pokušaju da ugase svaku misao koja je u suprotnosti s njihovom doktrinom. Samo što danas, umjesto Hitlera, imamo Damira Kajina, koji se smatra, isto poput Hitlera, pozvan da određuje koje se pjesme smiju a koje ne slušati, te koji glazbenici mogu održavati koncerte a koji ne.

Možda se kao sljedeće Kajinu neće svidjeti pjesma "Ustani bane" pa ćemo umjesto nje svi po Kajinovoju naredbi morati pjevati

"Druže Damire mi ti se kune-mo" ?

Da u Hrvatskoj demokracija i sloboda izražavanja uglavnom postoji samo na papiru, opće je poznata stvar. Ono što je novo to je da se više od javnosti ni ne pokušava sakriti da demokracije nema.

Sve dok smo spremni to podnositi, šutke i povijenih leđa, raznorazni Kajini koji žive od onoga što mi plaćamo nalazit će se pozvani da hrvatskom narodu određuju što i koga će slušati, a kako je krenulo, moguće i što smijemo a što ne govoriti.

Možda ne bi bilo loše da svi zamislimo nad tim i upitamo što se dogodilo s onim – „Ne slažem se s tvojim mišljenjem, ali ću do smrti braniti tvoje pravo da ga kažeš?“

Hitler se s navedenim nikad ne bi složio. Kako vidimo, ne slaže se ni Damir Kajin.

ZABRANJENO VOĆE

Akademik **Mirko Vidović**, Pariz

U mojoj zbirci kratkih priča "Ribnjak Bethesda", koju su objavili hercegovački fratri u Rimu (izd. Iral', 1971.), zadnja priča, pod naslovom "Prorok", posvećena je duševnim patnjama Grge Zagare koji je izgubio svoju komunističku vjeru. Muči ga savjest jer sve što čini protivi se zdravu razumu, pak traži izlaz za sebe. Grgo taj izlaz ne nalazi izvan posvemašnje reforme društvenog sustava, a nazire ga u - preorijentaciji smjera zabrana, te dolazi do zaključka: "Zabrani narodu da vjeruje u predsjednika komiteta, on će zainat u nj vjerovati i klanjati mu se do iznemoglosti. Također i ovo: prisili čovjeka da ide u Crkvu, pak ćeš ga kasno tamo vidjeti..."

Suvremeni šamani koji stoje iza programera kibernetike su, čini se, zaboravili snagu volje kad se nađu sučelice sa zabranama koje ne prihvaća ljudski zdrav razum, pa i kad nije jasno zašto se nešto mora a nešto ne mora.

Što god čovjek sobom učinio ne može se ni u dobrom ni u lošem smislu usporediti s kraljom Davidom niti s njegovim nezakonitim sinom Salomonom. Ni u kom pogledu a osobito u privatnom i intimnom životu - kad jedan veliki ženskar nađe zadovoljstvo u pisanju vrlo pobožnih 'Psalama', onda se pod povećalom vidi - normalan čovjek. Dobro je upoznati temelje vjere jer oni nam mogu poslužiti, ako ništa drugo, da raspoznamo tko je istinski a tko lažni vjernik. Dok ne shvatimo kako Bog odlučuje u svemu bez obzira na naše sklonosti i na

našu volju i nevolju. Kao Jona koji je bježao od sebe pa dospio u pustinju.

POZOR:

Laganje je grijeh, a suzbijanje i nijekanje istine je - smrtni grijeh! Duboko skrušena ispovijed bez zadržke oslobađa i grešnika i ispovjednika koji ga čuva od psiholoških zastranjivanja, jer drugi može biti još gori od prvoga. Kad čovjek ispovijedi sebe, on ne nabraja tuđe mane i grijeha, nego li - svoje. Time nerijetko grešnik tješi ispovjednika. Ovdje se podsjetimo na stihove jedne od najljepših kantilena u crkvenom folkloru "Stabat Mater dolorosa" koju je napisao franjin sljedbenik Giacomone di Todi: "Slavo moja ja te dajem magarcu što reve gajem. Tko na ruglo mene meće, proštenje će imat veće". Kleveticima samo Bog može oprostii. Oni do Boga ne mogu doći jer se do Boga dolazi samo posredstvom - čiste savjesti. Kroz čistilište.

Nema ni svetih ni prokletih naroda. U svemu što ljudski rod skupo proživi može se utvrditi nerazmjerni udio krivice i dželata i žrtve. Konkretno: da nije tragedija u logorima Sabra i Šatila, odlukom Ariela Sharon, ne bi se trebalo obziđivati u jedan planetarni ghetto visokim zidovima. A preuzimanjem Sharonove galame, Shaul Mofaz djeluje kao talijanski gerundiv - previše buke oko sporednih i uspu-

tnih stvari.

Suvremeno uređenje međuljudskih odnosa je u uskoj vezi s formatiranjem informatici: kibernetika je mnemotehnička subverzija, svijest usmjerena k podsvijesti drugim putem neprimjetnih sinkopa logike pomoću 'sublimacije' koju samo neupućeni ne primjećuju. A oni koji znadu 'kako se to radi', svaku takvu manipulaciju mogu pretvoriti u efekt boomeranga integralnom refleksijom, koja se striktno pridržava načela pragmatične logike. Što je manipulacija sveobuhvatnija i usiljenija, time je i obrat koji izazove u svijesti prisebnih ljudi pogubniji za - manipulatore.

Konkretno: Mnogi vampiri iz totalitarnih režima niti shvaćaju logičnost zabrana, niti su u stanju misliti izvan sheme: pozitivno - negativno u funkciji 'društvenopolitičkih interesa' koje planiraju i vode komesari partije. U slobodnom društvu (teoretski samo, jer tako nešto nigdje više ne postoji na svijetu) odobreno je sve što nije izričito zabranjeno jednokoprnim i logički postavljenim

zakonskim propisima, dok je u totalitarnim, ideološkim sustavima zabranjeno sve što partija ne odobri. Samo šef partije ima pravo mijenjati mišljenje. Drugi imaju odriježene ruke samo za - aplaudiranje.

No, kako su se na pozicijama vlasti, gdje se donose odluke i daju zapovijedi, uspjeli ostati selektivnom pavlovizacijom pedigrirani mitisekunemi, i budući da su oni nesposobni logički misliti, njihova sklonost k perverziji smisla ne nailazi na odjek u novom naraštaju koji dorasta u natjecanju oko točnijeg i logičnijeg, mogu ljude samo strašiti. To strašenje je ustvari - manipulacija mrtvima koji se ne mogu braniti, a mlađi naraštaj dorašlih školovanih ljudi nije u školama mogao učiti tko je bio tko u Hrvatskoj četrdesetih godina prošlog stoljeća. Frustriranje ne ide bez znanja, a neznanje se nadopunjuje strahom. Kad stručnjaci za to strašno razdoblje naše povijesti mognu doći do svih podataka i arhiva, pak na temelju točno utvrđenog činjeničnog stanja napišu udžbenike za đake, učenike i studente, to manipuliranje mrtvima i vladanje putem straha oslobodit će nas budala i povijesnih vampira jednom za svagda.

U toj vampirskoj zbilji valja se sjetiti one Kristove: Neka mrtvi pokapaju mrtve. 'Mir pepelu uspomena' - zapisao je srbijanski Židov Oskar Davičo u svojoj 'Pesmi'.

U zdravu razumu se prepoznaju svi normalni i točno informirani ljudi. Također i oni koji se, poput Grga Zagare jednog dana svanu u istini s probuđenom savješću, pak ne znaju kako bi pobjegli od samih sebe, u kojima su se nastanili vampiri prošlosti koji i dalje siju strah i trepet, od kojih ih ni

psihijatri ni egzorcisti ne mogu osloboditi - jedini izlaz je u poslušnosti svojoj savjesti.

Onaj 'Thompsonov koncert' na glavnom trgu Hrvatske - bez obzira da li je na trgu bilo pedeset ili stopedeset tisuća ljudi, održan u čast branitelja Zagreba, bio je svojevrsan čin 'glasanja nogama' kako bi to rekao Lenjin. Rezultat tog 'glasanja nogama' usporediv je s 'Referendumom za nezavisnost Hrvatske' od 19.05.1991. Gubitnici su se uhvatili za slamku i vrište: znakovlje, znakovlje itd.

U našoj zbilji potrebno je prije svega - osloboditi se fantoma prošlosti. A to ne će biti moguće dok se ne naučimo biti otvoreni i tolerantni: sloboda je u pravnoj državi pojam prava i dužnosti svakog građanina. Treba zazirati od onih koji danas pjevaju 'Juru i Bobana', a sutra ruše spomenike Juri i Budaku. To je zlo, a ne ono što drugi otvoreno pokažu. Kad znaš s kime imaš posla, pogotovu kad je iskren, u slobodnom razgovoru se s njime mogu riješiti svi problemi, pa i u tajnoj diplomaciji.

Sloboda svijesti je nedjeljiva. Kad se naučimo biti tolerantni, onda ćemo znati da se ne treba bojati pa i glasno izraženog ili

pokazanog ičijeg mišljenja, da se ne treba bojati ikoga koji koristi svoja ljudska i građanska prava, ne uskraćujući ista prava ikom drugom. Moja sloboda nema granica, ali ona prestaje tamo gdje počinje sloboda drugih. Takav je otprilike i raspored mikro čestica u kristalima. Od takvih građana gradi se koherentno i stabilno društvo, a ne od kukavica i strašila.

Thompsonov koncert nas je podsjetio i na onu izjavu Savke Dabčević-Kučar kad je, na tom istom trgu, u proljeće 1971. rekla: "Tko god želi osjetiti bilo hrvatskog naroda, neka dođe na ovaj trg i stane pred narod? Nakon toga doživjela je i ona svoje - Karađorđevo, u pokrajini u kojoj se je njezin narod istopio kao snijeg kad nastupi pošast pustoši..."

U demokraciji se sve može riješiti u otvorenom i slobodnom dijalogu. Od tog dijaloga bježe udbaši i batinaši - budale koje se boje pameti, a ne slobodnog iznošenja pametnog mišljenja.

I naš je Grgo Zagara dopunio svoju gore započetu misao slijedećim riječima:

"Živjele prepreke! Trebat će sad izići pred mase, kad se s pojedincima ništa brzo ne postiže, i propovijedati im obratno od onoga što je do sada propovijedano - pak ćeš vidjeti kako se puni raj!"

Sapienter sat.

POLITIKA GLADI I STRAHA

Branko Stojković, Bjelovar

Mesić i Sanader žive sve raskošnije u pohlepi i neumjerenosti, a žrtve su im hrvatski građani. Oni dijele svojim ljudima novac iz državne riznice, koja je u njihovim rukama. Mesićeva i Sanaderova vlast iskorištava hrvatski puk. A broj siromašnih i gladnih ljudi u Hrvatskoj je sve veći. Dok oni se poigravaju sa milijardama, naša zemlja je pogođena neimaštinom. Visoke cijene prehrambenih i drugih osnovnih proizvoda za život - sve više divljaju. Na pomolu uskoro je val od nekoliko tisuća novih beskućnika, onih bijednika koji ne mogu pratiti takvo pogoršanje standarda.

Jednostavno mi (ne)možemo dopustiti takvo ignoriranje ovih problema. Milijuni ljudi čekaju - da počnu bolje živjeti. Iz dana u dan sve je gora situacija u Hrvatskoj. Moramo svi (odmah)

djelovati zajedno, ako želimo da se takvo stanje promijeni. Uzmimo primjer - da je u Australiji cijena benzina 6 kuna, a kod nas u Hrvatskoj je već oko 10 kuna. Gdje se mi možemo mjeriti s takvom naprednom zemljom, koja ima stabilno gospodarstvo ili bolje rečeno visoke prihode, s malom stopom nezaposlenosti. Pa je njima još skupo gorivo, a nama nije.

U Hrvatskoj postoji stotinu tisuća službenih vozila, s njima čak (ti) službenici idu i kući s posla, odnosno koriste ih i za druge svoje razne potrebe. Gdje to ima - da političari tako rade? Milan Bandić (SDP) zagrebački gradonačelnik, kojeg zovu "šerif" ostavi vozilo (Audi 8) nepropisno parkiran i ode u obilazak trgovina, odnosno kupovati na tržnicu. To što je zakrčio promet dva sata - nikome ništa? Načelnica bjelovarske

policijske Uprava Marija Galić, odlazi s posla službenim kolima. Tako čine i ostali službenici, drže aute poslije posla kod svojih kuća. Galićka isto ide u dućane kupovati sa službenim vozilom.

Predsjednik Vlade RH Ivo Sanader priča nam "pišljive" priče, da je Vlada donijela uredbu o korištenju službenih vozila. Činjenica je, da Sanader je teški lažov, a kada nam lažljivci vode državu, onda nije čudo - zašto je sve to tako. Ogroman novac od ispaćenog naroda troši se na njihovo vozikanje. To samo može raditi raskalašena i bahata vlast, koja ne mari za ljude koje predstavljaju. U biti oni uništavaju ljudska prava i građanske slobode - a da im nitko ništa ne može. Oni ne podnose nikome račun za svoju upravu, ili bolje rečeno zločin koji rade.

DON FRANE BULIĆ

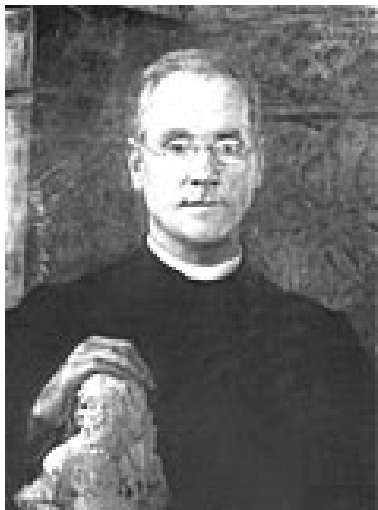
(4. X. 1846. - 29. VII. 1934.)

LEGENDA HRVATSKE ARHEOLOGIJE

Đivo Bašić, Dubrovnik

U Dubrovniku su ulicu posvećenu ovom znamenitom arheologu malo prekrstili, pa je don Frane Bulić postao, po dubrovački, Frano. Doduše, ime Fran(o) je naznačeno i u nekim starijim izdanjima knjiga.

Mladen Nikolanci, Frane Bulić - Nesalomljiva volja, Telegram, god. V, br. 227, (28. VIII. 1964.), Zagreb, 1964, str. 4, kaže: "U svojoj fenomenalnoj vital-

don Frane Bulić

nosti uvijek je nalazio vremena da i malom čovjeku iz puka, splitskom i solinskom težaku, pokazuje i tumači njihove spomenike. Stoga nije neobično što je vremenom bio postao gotovo legendarnom ličnošću. Za mali puk je don Frane, kako su ga općenito zvali, bio pojam enciklopedijskog znanja... Kad je 1882. Narodna stranka na općinskim izborima u Splitu doživjela trijumf ... Trebalo je u prvom redu pohrvatiti gimnaziju i izbor je pao na Bulića koji je 1883.

postavljen za direktora. ... Proforski zbor bio je sastavljen dobrim dijelom od talijanaša, od kojih mnogi nisu znali hrvatski. Otpor je bio velik, a potpomogao ga je stalno talijanski tisak, osobito zadarski "I Dalmata" kojemu je Bulić bio trn u oku. Bulić je kao direktor predavao u VIII. razredu latinski. ... Tacit kojeg je Bulić naročito volio, nije više u Bulićevoj interpretaciji bio latinski školski pisac i antologijska veličina - on je svakom satu postajao politički aktualan i živ. Fina i majstorska Tacitova zapažanja u "Analima" o moralnoj klimi ranog [rimskog] principata i onom svijetu puzavaca i doušnika Bulić je čitao i interpretirao na takav način da su učenici svaki put među retcima osjetili na koju je tadašnju političku ličnost Bulić ciljao određenim pasusom. ... Jednog jutra 1896. našle su se zemljopisne karte Austro-Ugarske rasparane, a na svim slikama Franje Josipa oči su bile izbodne. Bio je to gotovo veleizdajnički čin i predstojala je velika istraga. Naročito se sumnjalo na osmi, Bulićev razred. Don Frane je

rekao: "Djeco, vi znate što se dogodilo i nije potrebno da vam o tome potanje govorim. Reći ću vam samo jedno: sjetite se da ste prijatelji! Bio bi najveći zločin kad biste se iznevjerili prijateljstvu i kad bi zbog vaših iskaza morao da strada koji vaš prijatelj". ... "I Dalmata" i tršćanski tisak trijumfirajući, već su bili pokrenuli žestoku otrovnu kampanju protiv Bulića. Tako je za ljetnih praznika bio penzioniran - imao je tada upravo 50 godina. To ga je teško pogodilo i dugo vremena poslije toga žalio se na tu nepravdu. Ali je taj događaj s druge strane pokazao koliko je Bulić bio cijenjen u Dalmaciji. Iz svih krajeva Dalmacije, a posebno iz Zagreba, stizale su kolektivne izjave solidarnosti i ohrabrenja. Njegov bivši osmi razred naručio mu je kod Vlaha Bukovca portret s posvetom. ... Raymond Poincaré u svojim memoarima kasnije je pripovijedao kako ga se dojmilo kad je negdje 1912. prije nego je bio izabran za predsjednika republike, bio u Splitu i kad mu je Bulić na solinskim ruševinama proricao skoru propast Austrije. Ipak, jedan događaj naročito karakterizira Bulića kao čovjeka načela. Prilikom općinskih izbora u Splitu 1926. bilo je brzojavom iz Beograda poništeno 10 zemljoradničkih ... mandata. Bulić je tada u znak protesta dao ostavku na položaj vijećnika i izišao iz stare općinske vijećnice na Narodnom trgu, burno aklamiran od mase koja je ispunila trg. Iz tadašnjih novinskih vijesti možemo naslutiti preneražanje koje je ovaj korak uglednog rodoljuba i svećenika izazvao kod režimskih krugova. ... Bulić je

proveo potpuno otkrivanje danas svjetski poznatog starokršćanskog groblja na Manastirinama u Solinu, zatim dviju gradskih bazilika, terma, drugog starokršćanskog groblja na Marusincu i amfiteatra. ... Opasnost za spomenike postojala je tada svuda (Corrado Ricci se isto tako morao grčevito boriti za spomenike Ravene), ali vjerojatno nigdje nije dobila tako dramatski oblik kao što je bila Bulićeva borba osamdesetih godina [XIX. st.] za očuvanje carske palače u Splitu. On sam, bez posebnog zakona o zaštiti spomenika, oboružan samo svojim ugledom i zanosom, borio se protiv krute bečke birokracije kao i protiv "rušilačkih hirova splitskog pokoljenja", kako s blagom ironijom kaže u jednoj posveti. ... Bio je to paradoks sudbine da je zaslužni Bulić u svojim starijim godinama morao, nakon svršetka rata pa sve do 1926. trpjeti oskudicu, jer se pitanje konačnog reguliranja njegove penzije dugo otezalo. A to je proisteklo iz jednog još većeg paradoksa - što Bulić za svoj rad kao direktor muzeja nije kroz čitav život primio ni groša, a živio je jedino kao umirovljeni direktor gimnazije. ... Zato je Bulić vrlo često izdavao časopis [Bulletino di archeologia e storia dalmata / Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku] vlastitim novcem".

Frane Bulić, Opis novaca Zbirke Dubrovačke Gimnazije, Izvješće o C. k. Višoj dubrovačkoj Gimnaziji koncem školske godine 1874-75., Tiskom Dragutina Pretnera, Dubrovnik, 1875, opisuje dubrovačke novčiće na str. 61-69, te kaže na str. 59-60: "Čovjek inostranac ... Stupi li u gradski [Dubrovački] Muzej, kano ti u hram umjetnosti i pribježište znamenitih ostataka prošlosti,

čudom se čudi videći ga svakovrsnim šarim perjem narešena, megju kojim jedva da ovdje ondje žudno mu oko ugleda po koji trag domaće povijesti, te na njemu da otpočine. Ne mogu se zaniijekati doista zasluge onijeh domorodaca, koji se pobrinuše da onako lijepo i ukusno urede dvorane ovdašnjega Muzeja, napunivši ih prirodnim i umjetnim plodovima, da je krasota vigjeti. ... A kad tamo, ima se čemu i čuditi videći da je tugje kod nas na oltaru, a svoje ko zna gdje zabačeno! Tu ima nešto iz Amerike, iz Kine, iz Žapana i još od drugdje, a od starodavnog Dubrovnika po sve malo, da ne rečem ništa. Uz nemarnost za svoje, recimo iskreno, tugje šaro perje nama je na teški ukor. ... Uz toliki uzhit da okupimo odasvuda što je naše, da budemo svoji u svojoj kući, za to se ovdje još duboki san spava. ... što se broja tiče, dočim od 1.051 novaca, navedenih u Programu g. 1871-72, trudno da vrijedi koja stotina". Na str. 60-61 kaže da se zbirka novčića sastoji od: grčkih srebrnih (56), grčkih (dobro očuvanih) bakrenih (87), grčkih (izlizanih) bakrenih (95), rimskih (dobro očuvanih) bakrenih (91), rimskih (izlizanih) bakrenih (135), bizantskih (2 dobro očuvana, 4 izlizana), srpskih srebrnih novčića (3), bugarskih bakrenih (2), kotorskih (1 srebrni i 1 bakreni), mletačkih (3 srebrna, 30 bakrenih), njemačkih (12 srebrnih, 16 bakrenih), austrijskih (1 mjedeni križ, 14 srebrnih, 51 bakreni, 1 posrebrnjeni "uspomenični" od kositra), francuskih (15 bakrenih, 1 mjedeni), talijanskih (7 srebrnih, 27 bakrenih), papinskih (1 srebrni, 2 uspomenična, 9 bakrenih, 2 bakrena novčića slobodne države San Marino), ruskih (3 bakrena), turskih (15 srebrnih, 19 bakrenih),

novijih grčkih novčića (1 srebrni, 19 bakrenih), belgijskih (3 srebrna, 5 bakrenih), engleskih (9 bakrenih), portugalskih (7 bakrenih), novčića SAD-a (8 bakrenih, 1 mjedeni), te kineskih novčića (18 mjedenih). Don Frane u istoimenom prilogu: Izvješće o C. k. Višoj dubrovačkoj Gimnaziji koncem školske godine 1875-76., Tiskom Dragutina Pretnera, Dubrovnik, 1876, str. 3-21, opisuju grčke (25+15), rimske ("obiteljske", carske i "aleksandrinske", 25+25+20), te bizantske novčiće (1), pa kaže (str. 3): "Na žalost mi je reći da nijesam imao gradiva, na kojemu da oslonim iztraživanja o nekim vrstam dubrovačkih novaca, o kojim još raspra traje, kako lani napomenuh. S kog uzroka lanjski poziv na rodoljubje Dubrovčana ne nagje odziva, to ne treba da kažem".

Ivo Perić, (Frane Bulić kao zastupnik u Dalmatinskom saboru i Carevinskom vijeću), u knjizi: Politički portreti iz prošlosti Dalmacije, Književni krug, Split, 1990, str. 233, kaže da je don Frane kao općinski vijećnik Narodne stranke u Splitu 1887. rekao: "... Grad ne smije gledati na selo s omalovažavanjem. Bulić se u vezi s tim prisjetio da ranije nije mogao doći u Split, a da ga neizgrde i "ne isfućaju zato jer je iz Vranjica dolazio". ...Čak i stranački protivnici počinju osjećati i shvaćati da samo u ujedinjenoj i samoupravnoj Hrvatskoj, Split ima svoju budućnost". Ali, ako ti protivnici "ne prihvaćaju još hrvatski barjak" - ukazivao je Bulić - "prigrilit će ga njihovi sinovi".

Nenad Cambi, (Frane Bulić život i djelo), u knjizi: Frane Bulić, Izabrani spisi, Književni krug, Split, 1984, str. 7, 12, 20, 38-39, 43, kaže: "U Dubrovniku se upoznao

s Arthurom Evansom, tadašnjim dopisnikom "Manchester Guardian-a" iz Dubrovnika, kasnijim otkrivačem Knossosa i prvim interpretom kretske kulture. ... Karijeru arheologa Bulić je zapravo počeo u Dubrovniku. On je 1875. godine sredio gimnazijsku numizmatičku zbirku u kojoj je, kako se čini, bilo i dosta grčkog novca. ... U Slanome kod Dubrovnika otkopao je starokršćansko grobište s nekoliko sarkofaga, od kojih jedan ima vrlo zanimljiv natpis. ... Već 1880., dok je još bio u Zadru, napisao je u pohrvaćenju Katoličkoj Dalmaciji, kako sam kaže, nekoliko polemičkih članaka o smrti kralja Zvonimira protiv talijanaških stavova. ... Rezultati njegovih istraživanja bili su povod sukobu sa službenim stavovima splitske crkve. Bulić se nije ustručavao ući u polemiku s tadašnjim biskupom i splitskim klerom, svjestan da mu je čvrsto zaleđe povijesna istina. Splitska je crkva, naime, svoj autoritet i pravo na metropolitansku čast gradila na salonitanskoj baštini, kao njezin legitimni nasljednik, što je neosporno. Po tradiciji splitske crkve, međutim, osnivač salonitanske crkve je bio Domnino, navodni učenik sv. Petra i mučenik pod Trajanom, čime se željelo dokazati da splitska crkva ima apostolsko podrijetlo preko svog legitimnog prethodnika salonitanske nadbiskupije. Bulić je, međutim, nepobitno dokazao da su svi salonitanski mučenici bili pogubljeni pod Dioklecijanom osim Venancija, pa prema tome ne može biti govora o apostolskim izvorima salonitanske crkve. ... Splitska crkva nije se tako lako mogla odreći drevne tradicije na kojoj je u povijesti, a i u tom trenutku, gradila pravo na metropolitansku čast među dalmatinskim biskupijama, koju je izgubila pod Austrijom, pa je vršila

pritisak na Bulića kao svećenika da odstupi od svojih stavova, zaprijetivši mu ekskomunikacijom. Ni pred tom prijetnjom Bulić nije odstupio, jer se njega nije moglo silom lomiti, nije on bio čovjek takvog kova. Do izvršenja prijetnje nije došlo jer se u taj spor zbog zanimljivosti Bulićevih otkrića i rezultata umiješala i svjetska znanstvena javnost ... Spor je došao i do Vatikana, ali je referent komisije stao na Bulićevu stranu, pa je tako spor završen". ... Don Frane Bulić je umro "u dubokoj starosti od posljedica operacije kamenaca žučne kesice".

Zanimljive su posvete koje je u poklonjenim knjigama zapisao don Frane, pa su osobite dvije posvećene dubrovačkom gospodaru i liječniku dr. A. Doršneru. Već pomalo nagrižen zubom vremena, papir početka knjige (Frano Bulić - Lovre Katić, Stopama hrvatskih narodnih vladara, knj. CCLIX, Izdanje Hrv. knj. društvo Sv. Jeronima, [Zagreb, 1928.]) otkriva zapis: "Štovanomu Gospodinu ..., Specijalisti za bolesti uha, nosa, grla, šaljem na dar ovu knjižicu. Don Frane Bulić. Željom da mu on osnaži uho da može bolje prislušivati što mu ispod zemlje govore hrvatski spomenici; da mu popravi nos,

da može bolje njušiti gdje još ispod zemlje leže hrv. spomenici; da mu ojača grlo da može bolje, grlatije slaviti hrvatske narodne vladare". Unutar korica knjige (Frane Bulić - Ljubo Karaman, Palača cara Dioklecijana u Splitu, Matica hrvatska, Zagreb, 1927.) razabiru se riječi: "Štovanomu gospodinu ... koji od više vremena uspješno liječi potpisanoga da je mogao napisati ovo djelce i da može još slično o staroj Saloni napisati. Don Frane Bulić, od iskrene zahvalnosti na dar. Split, 26. IX. 1928." Prelazeći granice privatnosti, ove riječi tiho zadiru u vječnost.

TOČNO JE DA IH IMA U SLOVENIJI, A GDJE IH TO NEMA, USPJEŠNIH HRVATA, ALI IH VIŠE NEMA U SLOVENSKOM POLITIČKOM ŽIVOTU

Dragutin Šafarić, Velenje, Slovenija – Prvi put: „Vjesnik“, 7.9.1996.

Čitajući dopis gosp. Mladena Hanzlovskoga, objavljen 16. srpnja 1996. u Vjesniku (Pisma čitatelja, U Sloveniji živi 55.000 Hrvata, a prijenos programa HTV-a njihova je veza s domovinom: ne prepuštajmo se novim prijekidima tih veza), o Hrvatima u Sloveniji, imam puno razloga da se naljutim na tako površno i papirnato poznavanje broja Hrvata u Sloveniji.

Gospodine Hanzlovsky, 28. svibnja o.g. u Vjesniku, u ovoj rubrici, bilo je objavljeno moje pismo pod ovakvim naslovom: 'Povjesničari i političari, gdje su Hrvati u Sloveniji'. Ne ulazeći u

raspravu o gledanju HRT-a u Sloveniji uz vaš članak, što je prikazano ispravno, jer ovdje u Sloveniji tako i jest u brojkama ili postotku gledanja, ja ću se osvrnuti samo na pitanja Hrvata u Sloveniji.

Nije dobro ovako paušalno govoriti koliko ima Hrvata u Sloveniji, govoriti samo o onima pod pojmom 55.000 "iseljenika" ili ta najmlađa dijaspora, potrebno je govoriti i o brojnim autohtonim Hrvatima na području Slovenije.

Čak mogu biti i ljut na one Hrvate koji predstavljaju nas Hrvate iz Slovenije na nekom skupu 'Hrvati u Sloveniji' nedavno u Zagrebu, a da te iste 'heroje' nikada nisam primijetio u slovenskim medijima da su se ufali kazati da su oni Hrvati.

Ja to u medijima jasno i glasno kažem, u slovenskim medijima, da sam ja Hrvat! Tko to mene zastupa - Hrvata, a da ja za njega ne znam, da on živi u istom malom gradu gdje i ja, u Velenju?

Točno je da ima u Sloveniji, recite mi, a gdje ih nema, uspješnih Hrvata, ali ih nema u političkom životu. A oni koji su bili u političkom životu, brzo su bili skinuti u novonastaloj slobodnoj demokratskoj državi Sloveniji! To je teško pitanje!

Uz puna slobodna građanska prava, mnogi se Hrvati prekrstiše u Slovence, jer kažu - pa mi sada ovdje živimo!

Da, Hanzlovsky, vi i oni "znanstvenici", Hrvati iz Slovenije

nemate sreće da biste imali dodir s takvim 'lakim' Hrvatima.

Zašto vam ja postavljam takva pitanja?

Zar se svi Hrvati, pa i svijet, ne osjećamo zaprepašteni nedavnom brutalnom agresijom na Hrvatsku? Toj je agresiji prethodila ona drukčija; agresiju na Hrvate - oduzimala im se pamet i svijest, raseljavani su i još mnogo toga.

Od petero nas braće, četvorica živimo u Sloveniji, dok je jedan brat kao fizički radnik emigrirao iz Slovenije(!), pa je taj naš brat tamo i doktorirao iz građevinarstva, dok smo mi ostali u Sloveniji pravi najamni fizički radnici. A invalidna nam sestra sama je kod naše stare rodbinske kuće, u Lijepoj našoj!

Ne može Hrvat koji nije prokrčio slovenske krajeve, kao ja četiri desetljeća, koji je s njima živio u raznim barakama, domovima ili

stanovao s njima u privatnim stanovima, s njima radio, studirao, sportski se nadmetao desetljećima, poznao njihove djedove i dijelio hranu, ne može prepoznati koji su to 'genetični' Hrvati i oni indoktrinirani Hrvati.

Podsjećam na slovensko Prekmurje, gdje je (bakin i djedov) narodni govor pun riječi jednakih kao kod Hrvata iz Međimurja, Zagorja pa još i dalje. Iza tih Prekmuraca imamo naše gradišćanske Hrvate! Nakon više stoljeća školskog (samo) slovenskog jezika pa i slike, još je ostalo naših hrvatskih riječi u Prekmurju pa i u još nekim drugim slovenskim krajevima danas uz Hrvatsku. Zar su ova imena prekmurskih naselja i gradova slovenska: Ljutomer bi morao biti po slovenskom Jeznigrad, Razkrižje - Križišče, dok ono malo naselje Podgrade - Podgradje (d-dj), Pečarovci - Keramičarsko, Črešnjevci - Češnjevci, Vučja Gomila - Volčja Kopica, Selce - Va-

sica, Puževci - Polževo, Sčavnica - Gnojnica. Između Idrije i Nove Gorice postoje ovakva naselja: Mrzla rupa - Hladna luknja, Zabardo - Zahribje, Divača - Lepotica.

A kada je riječ o upotrebi stranih slova, slovenski pravopis ne prepoznaje ili ne poznaje ć, đ. Za riječi s tim slovima nema niti jednog primjera u slovenskom pravopisu, ali ih tamo ima za riječi iz mnogih jezika, sve do azijskih... Imam kopiju dokumenta iz prošloga stoljeća (1891.), gdje se Jakob Krušić, matičar u Polzeli kod Celja, potpisuje s ć. Ipak je to bilo davno!

Gospodine Hanzlovsky, znate li onu fantastičnu našu riječ: iščeve? Govore ju jednako i Prekmurci i Medimurci iz duše, oni tada povećaju svoje oči i podignu obje svoje obrve iznad očiju i nagubaju čelo u znak potvrđivanja svoje riječi sugovorniku.

FENOMEN NACIONALIZMA S OSVRTOM NA PRILIKE U BOSNI (2)

Prof. Filip Čorlukić, Pula

Dopunjeno poglavlje rukopisa knjige Quo vadis homo. Dok je Dayton na snazi Bosna se ne može izvući iz ralja suludih nacionalizama.

Kao odgovor i Sovjeti su nastavili sa snažnim razvojem i proizvodnjom oružja, a osnovali su i Varšavski pakt. Premda strašno razoreni i osiromašeni ratom, našli su mogućnosti da u naoružavanje i vojnoznanstvene potencijale ulažu ogromna sredstva. Uskoro

su i oni imali i atomsku i hidrogensku bombu.

Tim uzajamnim izazivanjem straha, nakon tri milijarde godina postojanja, prvi je puta cio život na Zemlji bio doveden na rub potpunog uništenja. Tragično je, ali je za oholog homo sapiensa simptomatično, da je upravo zahvaljujući tom automatizmu emocionalnog, iracionalnog reagiranja na strah, čovječanstvo ostvarilo najveći znanstveni i tehnološki razvoj u svojoj dugoj povijesti. Zahvaljujući strahu od Amerikanaca, Sovjeti su najne-

činkovitije gospodarstvo na svijetu ipak doveli na višu razinu. Raketna tehnika i u vezi s time svemirska istraživanja, u obadviije je vojne sile bila u okvirima vojnih planova. U jednom su trenutku Sovjeti čak ostvarili znatnu prednost. Da nije bilo toga, ne bi došlo ni do pojačanih američkih napora i čovjek vjerojatno još dugo ne bi stupio na Mjesec. Opet Lucifer, širitelj znanja. Zalosno je što i takvo natjecanje trebamo smatrati korisnim.

Srećom, do sukoba nije došlo. Jednostavno je došlo do sponta-

nog samoraspada sovjetskog sustava. Moćno komunističko sovjetsko carstvo, a niti njihovu ideologiju, nije razorio moćni i bogati sustav kapitalističkog Zapada. Razorilo ga je nešto mnogo moćnije i potencijalno opasnije, a to je nacionalizam naroda unutar SSSR-a.

Što je to zapravo nacija?

Čovjek je, ili bi trebao biti, integralno (cjelovito), osobno, ali je istovremeno i socijalno biće. Kao takav je, pored uže obiteljske zajednice stalno živio i u većim zajednicama, od rodovske i plemenske, do državne. Početkom civilizacije u gradovima-državama, pa kasnije sve do velikih državnih imperija. No što se tiče nekakvog osjećaja zajedništva, ono je bilo vezano uglavnom na uža zavičajna područja. Bez obzira na proširenje jezične, civilizacijske i druge srodnosti, nekakvog „rođačkog“ zajedništva nije bilo – osim opet u okvirima uže regije. U okvirima većih država, pojedinac je bio podanik vladara. Sve do početka raspada feudalizma, te raspada velikih imperija, postojao je i pojam plemenskog

zajedništva, ali širi pojam nacije nije postojao. Umjesto stoljećima ustaljenih društvenih odnosa, kao osnova države u Evropi se tada pojavilo nešto novo, novi identitet zajednice. Te nove osnove, začetnici novih ideja tražili su u svemu što bi moglo biti temelj zajedništva, a nalazili su ih prvenstveno u zajedničkom jeziku, etničkom (krvnom) podrijetlu, religiji, te kulturi i tradiciji zajedničkog življenja, kao i u povijesnoj državnosti tog teritorija.

Važno je napomenuti, da ni jedno od tih polazišta ne vrijedi općenito, pa se ne može postaviti općenito prihvaćeno pravilo, niti pak zakon, koji bi propisivao pravo nekoj zajednici da se proglasi nacionalnošću. Pojam domovinske pripadnosti, potpuno je jasan i racionalan. Bosanac (domovinski) je onaj čovjek, koji je rođen u Bosni, od roditelja Bosanca – bez obzira bila Bosna država, ili ne bila. To je još naglašenije, na primjer u Indiji, čije se stanovništvo razlikuje ne samo po jeziku i etničkoj, nego čak i po rasnoj pripadnosti. No svi su oni Indijci. Domovina im je Indija.

Nasuprot tomu, nacija je potpuno iracionalan, psihološki pojam. Stoga je početkom dvadesetog

stoljeća predložena slijedeća definicija pripadnosti nekoj naciji: „Pripadnik neke nacije je onaj, koji se osjeća pripadnikom te nacije.“. To je kasnije prihvaćeno i u OUN, što emocionalno opterećeni nacionalisti oštro osporavaju, povremeno uopće ne priznajući nekoj zajednici „pravo“ da se proglašava nacijom. Tako, na primjer, Turci ne priznaju Kurdima pravo na kurdsku nacionalnost, tvrdeći da su oni „zapravo Turci, koji su zaboravili turski jezik“. To osporavanje prava na nacionalnost, uzrokom je mnogih sukoba. U tek minulom tragičnom ratu u BiH, to je dovelo do pravog košmara suprotstavljenih nacionalnih ideologija.

Ovo dokazivanje nacionalne posebnosti posebno je burno kada se događa u okvirima neke postojeće države, jer najčešće vodi težnjama k odvajanju. Te su težnje u mnogim slučajevima potpuno logične i opravdane – na primjer borba najstarijeg autohtonog naroda Evrope, Baska, za neovisnost. Međutim, tu su nemiri i zlo, što je za Lucifera plodno polje djelovanja. Poglavitito kada nacionalni vođe i vjersku pripadnost proglase temeljem svoje nacionalnosti. I kršćanstvo i islam, nadnacionalne su, općeljudske religije, a protagonisti ovih „vjerskih“ sukoba najčešće su pripadnici upravo tih religija.

Ostavimo povijesti suluđe, međukršćanske „vjerske“ ratove u Evropi. Dvadeseto je stoljeće sve više ispunjeno ovakvim sukobima. Indija je nazvana po velikoj rijeci Ind, kolijevci kulture stare preko pet i pol tisuća godina, a ta se rijeka više ne nalazi u Indiji,

Slobodan Milošević
SERBIA

Alija Izetbegović
BOSNIA & HERZEGOVINA

Franjo Tuđman
CROATIA

Warren Christopher
USA

nego se skoro cijelom tokom nalazi u Pakistanu, koji se od Indije odvojio na čisto vjersko-nacionalističkoj osnovi! Te su dvije države od tada stalno u sukobu zbog Kašmira, koji je pretežno muslimanski, a ostao je u Indiji. Po ustaljenoj praksi: „zavadi pa vladaj“, tu su religijsko nacionalnu svijest „budili“ Englezi. Tako se nakon prestanka engleske vlasti, od Indije odvojio i istočni dio Bengala, danas država Bangladeš. No tu nije granica iracionalnosti. Građani Pakistana pripadaju dvjema islamskim sljedbama: šiitima i sunitima, pa se i oni bore za prevlast – na plemensko-vjerskoj osnovi. Vjersko-nacionalni sukobi u nesretnom Iraku, Indoneziji i drugdje, nastavljaju ovaj košmar. U svemu tomu uvijek ostaju iracionalne uzajamne ocjene: „Mi nismo oni, mi smo bolji, oni su za nas opasni...“, koje automatski potiču instinktivni program obrane zajednice, a to znači i jedinstvo i potpuno odsustvo racionalnih procjena. Sve zapravo ovisi o tomu što misli „vođa“.

U početku buđenja nacionalne svijesti narod je obično zbunjen. U svijesti tih ljudi još nema nikakvog takvog osjećaja zajedništva, pa je nužno ulagati dugotrajne napore. Buđenje nacionalne svijesti najranije je započelo u zapadnoj Evropi, a u ostalim dijelovima tek od sredine 19. stoljeća. To traje i sada u cijelom svijetu, često burno i krvavo. No na pomolu je i nešto radikalno novo. Sada, na prijelomu milenija, dominantna su dva potpuno suprotna koncepta uređenja svijeta: globalizam i nacionalno-državni separatizam u svim svojim vidovima. Zato ćemo ovom problemu posvetiti nešto više prostora.

Općenito uzevši, ovakva kakvu

susrećemo, svijest o nacionalnom zajedništvu spada u ideološka zajedništva, kao što je, na primjer, i komunizam, a u to spadaju i sva ona ideologizirana vjerska zajedništva („samo naša vjera je prava“), kao i ona vrlo česta, kada narodna zajednica vjeru uzima za svoju glavnu osnovu posebnosti – premda to sa etničkim, krvnim zajedništvom ne mora imati apsolutno nikakve povezanosti. Sve ove ideologije, od kojih je nacionalizam svakako najmoćnija i u svojim nastojanjima najučinkovitija, prvenstveno se zasnivaju na usmjerenosti sebi i ponosu sobom, uz istovremenu oštru suprotstavljenost s drugima: „Jer nam oni žele nauditi“. Takav temeljni stav i bez ikakvih stvarnih povoda unosi u zajednicu strah i nesigurnost, što na višem stupnju intenziteta dovodi do slijepog jedinstva i podvrgavanja vođi. Što će se dalje događati, najviše ovisi o tomu je li vođa imalo razuman, ili je i sam zaslijepljen ideologijom, i/ili pohlepom za vlašću i slavom. U takvim je slučajevima tragedija neizbježna, a ilustrativni su primjeri takvih nesreća Hitler i Milošević.

Često je što veće jedinstvo u slijedenju vlastohlepnog vođe i krajnji cilj takvog ideologiziranja („osvješćivanja“), ali je i sredstvo za postizanje nekog drugog cilja, koji opet određuje vođa. U psihološkom fenomenu osjećaja jedinstva, nema mjesta osobnosti integralne ličnosti, odnosno čovjeka kao posebnosti. One ličnosti koje nisu podlegle takvu jedinstvu, zadržavši svoju osobnost u mišljenju i odlučivanju, u sredinama koje su podlegle fenomenu jedinstva proglašavaju izdajicama. Vješti ideolozi su svjesno i organizirano nastojali zbir pojedinaca sažeti u jedinstvo, čak i nazivima. U skladu s time

komunisti su za pojam „narod“ upotrebljavali, za svakog slobodnog čovjeka uvredljiv naziv: „masa“. Nacionalisti imaju „ljepši“ naziv: „korpus“ (tijelo), naziv prihvatljiv za vojnu jedinicu, ali nipošto i za asocijaciju slobodnih ljudi.

Bez racionalnih uporišta za svoju iracionalnu ideologiju, nacionalistički inspiratori idu dalje u podsvijest, pa su stvorili i nekakvo svoje božanstvo, sa zvučnim posobljenim nazivom: „nacionalno biće“, koje bi nam trebalo pomoći u racionalizaciji iracionalnosti i ohrabriti nas u smislu da će nam to biće pomoći i spasiti nas. No neki idu još dalje, zajedničkog nam Boga proglašavajući samo svojim: „I nebo je srpske boje i na njemu sjedi srpski Bog. Oko njega anđeli srpski stoje i dvore Boga srpskog svog“. Ovo nipošto nije specijalitet samo srpskih nacionalista, nego je prilično rasprostranjeno. Međutim, teško je pronaći ovakve đavolski lijepe i ilustrativne stihove na temu svog jatanja Boga samo za „svoj narod“. Nacionalizam je „svežder“, uzimajući sve što bi mu moglo pomoći, pa, na žalost i religiju. Đavla uvijek prikazujemo vrlo ružnim i zastrašujućim, no svakomu je čovjeku njegov demon, ili đavao, vrlo lijep i poželjan. Sjetimo se biblijske Eve, a vrlo česta je izreka: „Lijepa kao grijeh“.

Tako zvani „vjerski ratovi“ između evropskih kršćana, samo su jedan vid onoga što se u stručnim krugovima naziva integritetom. Danas se to – ciljano, ali pogrešno – naziva fundamentalizmom. U želji da to stavimo u prave okvire, u ovoj ga knjizi nazivam „religijskim nacionalizmom“.

DEPOPULACIJA HRVATA U VOJVODINI (3)

dr. sc. Dražen Živić, Vukovar više vojvođanskih Hrvata je živ- bačkom okrugu, u kojemu je

Etnička pripadnost	1953	1961	1971	1981	1991	2002
UKUPNO	1.712.619,00	1.854.965,00	1.952.333,00	2.034.772,00	1.966.367,00	2.031.992,00
Srbi	874.846,00	1.017.717,00	1.089.132,00	1.107.375,00	1.123.440,00	1.321.807,00
Mađari	435.345,00	442.561,00	423.866,00	385.356,00	332.897,00	290.207,00
Hrvati	128.054,00	145.341,00	138.561,00	109.203,00	72.394,00	56.546,00
Ostali i nepoznato*	274.374,00	249.346,00	300.774,00	432.838,00	437.636,00	363.432,00
RELATIVNI UDJELI	100,00	100	100	100	100	100
Srbi	51,10	54,9	55,8	54,4	57,1	65
Mađari	25,40	23,9	21,7	18,9	16,9	14,3
Hrvati	7,50	7,80	7,10	5,40	3,70	2,80
Ostali i nepoznato*	16,00	13,4	15,4	21,3	22,3	17,9
INDEKS PROMJENE	-	108,3	105,2	104,2	96,6	103,3
Srbi	-	116,3	107	101,7	101,5	117,7
Mađari	-	101,7	95,8	90,9	86,4	87,2
Hrvati	-	113,50	95,30	78,80	66,30	78,10
Ostali i nepoznato*	-	90,9	120,6	143,9	101,1	83

TABLICA 1. Promjena etničke strukture stanovništva Vojvodine u razdoblju 1953 .- 2002. godine

* Uključuje podatke i za Bunjevce i Šokce.

IZVOR: *Statistički godišnjak SAP Vojvodine 1989., PZS, Novi Sad, 1989.*

Popis stanovništva 1991., Knjige popisa 15 i 17, SZS, Beograd.

Popis stanovništva 2002., Saopštenje br. 295, RZS, Beograd

Promjena apsolutnog broja Hrvata odredila je i odgovarajuće promjene njihova udjela u ukupnom stanovništvu Vojvodine u promatranom razdoblju. Prema popisu iz 1961. godine vojvođanski Hrvati (službeni broj) činili su 7,8% stanovništva Vojvodine. To je godina najvišeg udjela Hrvata u Vojvodini tijekom druge polovice XX. stoljeća. Nakon toga uslijedilo je drastično smanjenje udjela Hrvata u ukupnom stanovništvu Vojvodine, prvo na 7,1% (1971.), potom na 5,4% (1981.) te na 3,7% (1991.).

Prema posljednjem prijeratnom popisu stanovništva (1991.), naj-

jelo u Srijemskom okrugu (21.847 osoba ili 30,2% svih Hrvata u Vojvodini). Ti su Hrvati 1991. godine činili 7,0% ukupnog stanovništva Srijemskog okruga. Najviši udjel u stanovništvu pojedinog okruga 1991. godine su Hrvati imali u Sjeverno-

19.965 Hrvata (27,6% svih Hrvata u Vojvodini) činilo 9,7% stanovništva okruga. Međutim, u Sjeverno-bačkom okrugu se 1991. godine 17.735 osoba (8,6% stanovništva okruga ili 83,6% svih Bunjevaca u Vojvodini) izjasnilo i Bunjevcima. Dru-

U tem Somboru

gim riječima, u Sjeverno-bačkom okrugu je živjelo 37.700 osoba hrvatskoga podrijetla i činili su čak 18,3% ukupnog stanovništva okruga. Značajniji broj Hrvata živio je 1991. godine i u Južno-bačkom te Zapadno-bačkom okrugu. U prvome se okrugu Hrvatima u popisu izjasnilo 16.532 osobe ili 22,8% svih Hrvata u

Turistički ugođaj Sombora

Vojvodini, a u drugome okrugu 14.414 osoba ili 19,9% svih Hrvata u Vojvodini. U Južno-

bačkom okrugu su Hrvati činili 3,0%, a u Zapadno-bačkom okrugu 6,7% ukupnog stanovništva okruga.

Pridružimo li službeno iskazanom broju Hrvata i stanovništvo koje se u popisima izjasnilo Bunjevcima, onda vidimo da je demografski regres ovako definirane hrvatske zajednice u Vojvodini između 1971. i 1981. godine iznosio 14,1%, između 1981. i 1991. godine 21,3%, a između 1991. i 2002. godine 18,5%. Istodobno, njihov je udjel u ukupnom stanovništvu Vojvodine smanjen sa 5,8% (1981.), na 4,8% (1991.) te na 3,8% (2002.).

OSVRT IZ EKO SELA PODGORE (3)

Siniša Stevović, Žabljak (Crna Gora) Razvojno kulturno informacijski centar "MOST"

Hrvatska i Srbija daleko više ulažu u razvoj eko sela, daleko su ispred, već ih imaju u ponudi na turističkoj berzi, imaju svoju mrežu, formirana udruženja, online rezervaciju smještaja, puno više ulažu u organsku poljoprivredu itd...

Mi u Crnoj Gori i pored svih grešaka imamo dovoljno prostora da pažljivim planiranjem i odlukama postojeće probleme u crnogorskom selu pretvorimo u veliku priliku. Govorimo iz iskustva jer smo u okviru projekta obišli sela u Srbiji i Bosni i Hercegovina i možemo potvrditi da naše selo jeste najzapuštenije, ali zahvaljujući geografskoj poziciji i izuzetnom prirodnom okruženju daleko atraktivnije i perspektivnije. Na turističkoj ber-

zi brzo može postati atraktivno kao Sveti Stefan, Kotor, Žabljak, Ada Bojana, Nacionalni parkovi...

Odgovornost je velika, hoću da vjerujem da su smo svi dovoljno svjesni šta nam je činiti...

Podrška mora doći institucionalno, potrebno je značajnije finansijski podržati ovaj koncept, for-

mirati crnogorsku mrežu eko sela, raditi na jedinstvenom programu kako bi se izgradio prepoznatljiv brand, mora se raditi na podizanju kapaciteta, zajednički nastupiti na sajmovima, povećati subvencije, omogućiti beskamatne kredite, osmisliti biznis inkubatore, sertifikovati organsko proizvodnju, brendirati crnogor-

ske poljoprivredne proizvode (prljo, sireve, vino, skorup, jela nacionalne kuhinje..), crnogorsko selo promovisati kao jedinstvenu ponudu...

....Sa malim sredstvima pokrenuta je jedna velika priča, pozitivni rezultati se već počinju nazirati za širu zajednicu, sve više ljudi razumije koncept i namjere projekta. Mještani sela su postali aktivni učesnici u njegovoj realiza-

ciji, više cijene prostor na kome žive, razmišljaju o budućnosti održivo, grade na tradicionalan način, čuvaju izvore, razgovaraju ...

Kada smo počinjali znali smo šta nas čeka, međutim, nismo ni predpostavljali da će opstrukcija biti snažnija od podrške.

Očigledno je da vizionarski projekti raskrinkavaju sve ono što

je oko njih loše, pomažu ljudima da ne žive u zabludama, da se okreću sebi, da je borba za opšte i sigurna borba za pojedinačne interese. Bez obzira na sve, bez obzira na očigledne planove da se ovaj projekat uništi i pokuša udariti na MOST, istrajaćemo, „da svako selo bude eko, da ljudi u njima budu neko“.

BRAĆO BOŠNJACI, OGLASITE SE!

Lasa Šukilo, Zagreb

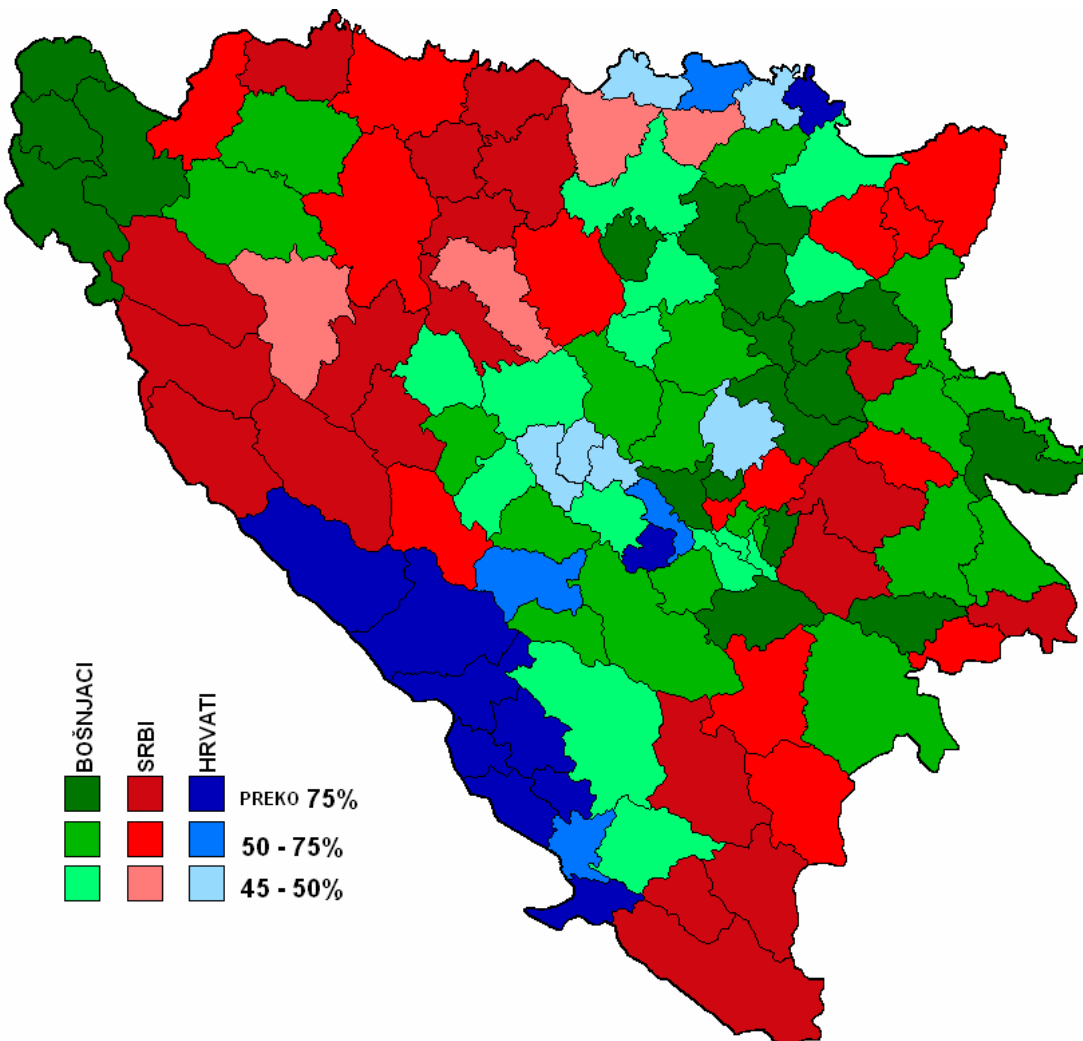
Ne skrivam svoju naklonost prema Bošnjacima. Uskoro ću o tome i opširnije otvoreno pisati,

iako me mnogi ne će moći, pa ni htjeti, razumjeti.

Onda, iznenada, otkud se najmanje očekuje, pljuska, kojoj se nikako nisam nadao.

„Premijer Republike Srpske Milorad Dodik u subotu je tijekom posjeta Bijeljini upozorio na ugroženost Srba i Hrvata u Sarajevu. Dodik je upozorio na ugroženost Srba i Hrvata u Sarajevu, rekavši kako je iz Sarajeva protjerano 150.000 Srba, te dodao kako se niti Hrvati u glavnom gradu BiH ne nalaze u zavidnom položaju.

'Tamo (u Sarajevu) je na sceni politički sustav (bošnjački) koji želi etnički očistiti jedan prostor i grad, a koji pretendira da bude glavni grad službene multietničke države BiH. To je problem koji ne treba zanemarivati i međunarodna zajednica u BiH to pitanje konačno mora staviti na dnevni red', rekao je Dodik.“ – business.hr – 2.8.2008.

**Braćo Bošnjaci,
recite koju riječ.
Obećavajuću!**

ZAVNOH NIJE POSTOJAO (2)

dr. sc. Tomislav Dragun

U POČETKU BIJAŠE INICIJATIVNI ODBOR

Pođemo li na pravo mjesto, u Hrvatski državni arhiv, tamo ćemo saznati kako je sve to zapravo sa ZAVNOH-om počelo. Uljudbeni ljudi odmah će nam reći:*

„Zemaljsko antifašističko vijeće narodnog oslobođenja Hrvatske (ZAVNOH) bilo je najviše rukovodstvo narodnooslobodilačkog pokreta Hrvatske i nosilac suvereniteta hrvatskog naroda.

Inicijativni odbor ZAVNOH-a konstituiran je 1. ožujka 1943., a njegova osnivačka skupština održana je u lipnju iste godine.”

Dakle,

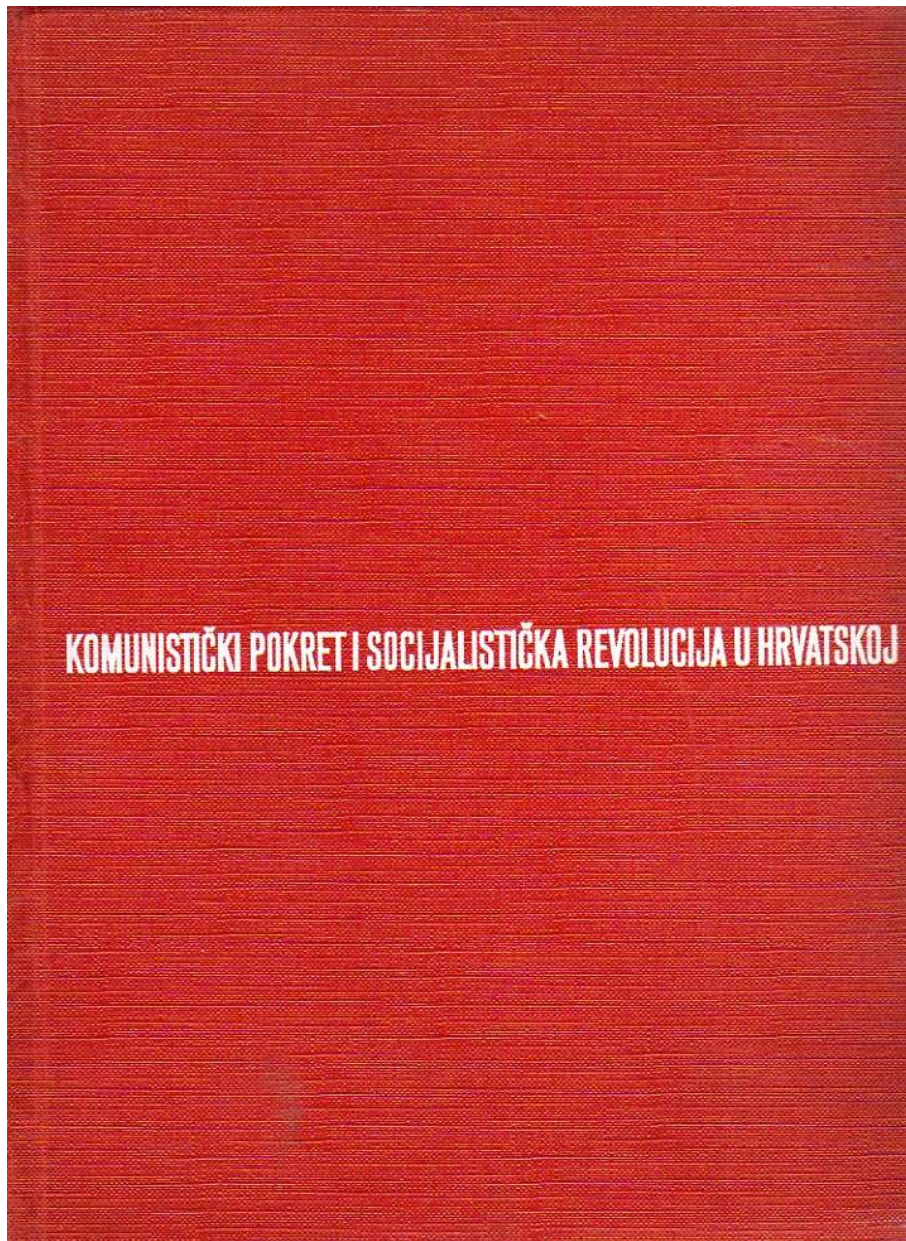
Sve do Prvog zasjedanja ZAVNOH-a postojao je samo Inicijativni odbor ZAVNOH-a, pa je, razumije se, on i sazvaio to Prvo zasjedanje, dotično skupštinu ZAVNOH-a. Bio je to skup nekoga (ili nečega) što nedvojbeno sve do njegova održavanja nika-ko nije postojalo. Hrvatski državni arhiv zna što govori.

Zavirimo sada i u stare partijske knjige. Možda ćemo tamo naći odgovor na pitanje: Otkud taj Inicijativni odbor ZAVNOH-a?

„Stoga je 1. ožujka 1943. godine osnovan Inicijativni odbor ZAVNOH-a u koji je ušla grupa vijećnika AVNOJ-a iz Hrvatske koja se zatekla na okupu na oslobođenom teritoriju Like.”**

Dakle,

Inicijativni odbor ZAVNOH-a nitko nije izabrao, nego se samo

radilo o slučajnoj skupini ljudi, zvanih „vijećnici AVNOJ-a“, koji su se navodno zatekli negdje u Lici.

Tko su bili ti ljudi?

Nije poznato.

Gdje su se zatekli ti ljudi?

Nije poznato.

Na koji način je ta navodna skupina slučajno zatečenih ljudi, „vijećnika“ AVNOJ-a, postala Inicijativnim odborom ZAVNOH-a?

Nije poznato.

Nakon što smo tako dobili osnovne obavijesti o samom Inicijativnom odboru ZAVNOH-a red je saznati nešto i o njegovim zadacima.

„Zadaća Inicijativnog odbora ZAVNOH-a bila je da odmah preuzme funkciju privremenog najvišeg organa narodne vlasti i, ujedno, pripremi što skorije sazivanje prvog zasjedanja ZAVNOH-a.”**

Tko li samo daje Inicijativnom odboru ZAVNOH-a tu i takvu zadaću?

Nije poznato.

Tko je na Inicijativni odbor ZAVNOH-A prenio funkciju, odnosno ovlastio ga, ni manje ni više, „da odmah preuzme funkciju privremenog najvišeg organa narodne vlasti“?

Nije poznato.

Nu, nemojmo žuriti. Možda je sve to smislila i pripremila neka osoba željna vlasti, te se nametnula skupini „zatečenih vijećnika AVNOJ-a“. Izgleda da Institut za historiju radničkog pokreta Hrvatske nešto o tome ipak zna:

„Premda među članovima Inicijativnog odbora funkcije nisu bile strogo podijeljene u smislu odgovornosti za pojedine grane uprave – polazilo se se od načela da cijeli odbor kolektivno donosi odluke i odgovara za svoj rad – ipak su članovi Inicijativnog odbora bili posebno zaduženi za pojedine sektore rada.“**

Dakle, opet smo ostali kratkih rukava, pa moramo dodatno upitati:

Tko je bio predsjednik Inicijativnog odbora ZAVNOH-a?

Nije poznato.

Kome je Inicijativni odbor ZAVNOH-a bio „odgovoran za svoj rad“?

Nije poznato.

Ne znači to da taj, zaista fantomski Inicijativni odbor ZAVNOH-a, nije bio uspješan u radu. Partijske knjige upravo ustraju na tomu:

„Odmah nakon osnivanja, Inicijativni je odbor ZAVNOH-a razvio vrlo široku aktivnost. Tako je 17. ožujka 1943. godine objavio 'Proglas hrvatskom i srpskom narodu', a 26. svibnja zajedničku 'Izjavu Inicijativnog odbora ZAVNOH-a i Glavnog štaba Hrvatske'“.**

Dakle, nema druge, nego li upitati:

Gdje je i kako prihvaćen Proglas,

te tko ga je i kako obznanio?

Nije poznato.

Gdje je i kako prihvaćena Izjava, te tko ju je i kako obznanio?

Nije poznato.

Došli smo tako i do zaključne spoznaje:

Konačno, nije li logično zaključiti da taj Inicijativni odbor, vrhovna hrvatska vlast od 1. ožujka 1943. godine, zapravo, uopće nije niti postojao? Jer, nikakva traga o njemu nema, osim onih nekoliko navedenih uopćenih rečenica.

* www.arhiv.hr

** KOMUNISTIČKI POKRETI SOCIJALISTIČKA REVOLUCIJA U HRVATSKOJ, Institut za historiju radničkog pokreta Hrvatske, Urednički odbor: Dušan Bilandžić, Zvonko Brkić, Josip Cazi, Ivan Jelić, Leopold Kobsa i Vojo Rajčević, Zagreb, 1969., str. 238

Glasnik Din 2.-

Proletari svih zemalja ujedinite se

SRP I ČEKIČ

ORGAN CENTRALNOG KOMITETA KOMUNISTIČKE PARTIJE HRVATSKE.

Broj 4.

Sredinom kolovoza

God.VI.

NIKADA DOVRŠENA PRIČA: ŠUBIĆI, FRANKOPANI I ZRINSKI (5)

Darko pl. Prebeg, Čakovec

BAN PAVAO I. ŠUBIĆ BRIBIRSKI

Najveću su svoju moć uopće, Bribirci doživjeli za vrijeme vladavine kneza Pavla I. od roda Šubića (rođen oko 1245-1312.). Neka povijesna vrela upućuju na podatak, kako se tek od godine 1311. knezovi Šubići takvima službeno potpisuju u onodobnim važnijim ispravama i listinama. Iako je sasvim izvjesno, da Pavle I. mnogo ranije bijaše vodeća osoba cijelog roda Šubićeve, zanimljivo, prvi se puta povijesno spominje tek uz tada vrlo važne dalmatinske gradove, kao potestat (zamjenik kneza) Trogira (1272.) te knez Splita i Trogira (u svibnju 1273.). Ovdje je svakako vrijedno spomenuti jedan povijesno sasvim misteriozni apsurd. Naime, tadašnji primorski ban imenom Mauricije, inače i zamjenik bana cijele Slavonije Henrika Hēdera, pomagaše knezu Pavlu I. u gradu Splitu tek kao njegov potestat!? Takvo rangiranje jednoga bana, bijaše zaista vrlo, vrlo čudno za ono vrijeme. Povjesničari smatraju, da pravi razlog leži u onoj ranije već spomenutoj rodbinskoj vezi s kraljevskom kućom. Tome u prilog još svakako ide činjenica, kako je knez Pavao I. te iste godine od strane kralja Ladislava IV. Arpadovića bio imenovan namjesnikom primorskog bana, a od godine 1274. postaje i primorski ili hrvatski ban. Pavlova startna banska politika bijaše odmah, pod svaku cijenu potpu-

no učvrstiti svoju vlast nad Trogirom. Taj se dalmatinski grad nalazi između Splita i Šibenika, gdje su knezovi Šubići već bili vrlo jaki. To banovo nastojanje smetaše kralju Ladislavu IV. pa ga ne jednom htjede odgovoriti od takva nauma. No, Pavao I. ne poslušao, već njegovi Splićani u zimu 1273/74. napadoše kraljevsku utvrdu Klis. Grad se pak uspijeva obraniti upravo zahvaljujući značajnoj pomoći iz Trogira. Ali, već na proljeće 1274. godine pade i Trogir. Ban Pavao I. Šubić ipak nije zbog tog svog neposlušanja kralju bio smijenjen s časti primorskog (hrvatskog) bana pa nastavlja svoj pritisak na grad Trogir. Istovremeno, potpuno otvoreno i javno podržava odvajanje šibenske crkve od Trogirske biskupije. Zbog svega toga on u drugoj polovini godine 1274. biva ipak maknut s poticajnog mjesta primorskog (hrvatskog) bana. To čak niti nije previše oslabilo njegov politički položaj. Tijekom banovanja Nikole (1275-1277.), sina bana Stjepana iz vremena kralja Bele IV. čitavom Hrvatskom i Dalmacijom, knez Pavao I. Šubić bijaše knezom grada Splita. No, zasigurno je stalno vrebao novu priliku povratiti natrag čast bana primorskog (hrvatskog). Jer, ona ustvari bijaše najvažnijom odskočnom da-

1-30 Klis grad knezova Šubića

1-31 Klis kula Oprah

skom za pridobivanje valjanog legitimiteta za položaj bana cijele Hrvatske i Dalmacije. A to tek bijaše velika plemićka čast, vrlo velika.

Nakon mjeseca lipnja 1277. godine, utjecaj kraljevske krune u Hrvatskoj počinje značajno slabiti. Knez je Pavao I. od godine 1278. ponovno ban primorski (hrvatski) i nastavlja s upotrebom ovoga naslova sve do godine 1282. Osjetivši ondašnju promjenu političke klime među hrvatsko-dalmatinskim velikašima, Pavao I. još krajem 1276. godine sređuje svoje razmirice s gradom Trogirom. Njegov brat

Mladen I. tada preuzima dužnost potestata toga grada. Time je vlast obitelji knezova Šubića bila značajno učvršćena u gotovo svim važnijim dalmatinskim i hrvatskim primorskim gradovima. I gradić Nin bijaše u njihovoj vlasti od kasnih šezdesetih godina

1-32 Nin grad hrvatskih knezova (D.Prebeg)

13.st. Ona strateški vrlo važna kraljevska utvrda Klis potpada pod neposrednu vlast bana Pavla I. još i prije mjeseca svibnja 1278. godine. Tada su već Mladen I. knez Splita, a Juraj I. knez Šibenika. Ovaj posljednji je nešto kasnije opet i knez grada Trogira. Najvjerojatnije baš tih godina, iako nema pismenih povijesnih dokaza, knezovi Šubići svoju vlast proširuju i na Skradin, gradić koji će u nadolazećim vremenima postati ona prava prijestol-

1-33 Skradin rezidencija knezova Šubića

nica velikog bana hrvatskog Pavla I. Šubića. Sada ova obitelj gospodariše već čitavim obalnim područjem južno od planine Velebit. Jedino je grad Zadar, potpuno okružen Šubićevim posjedima, ostao još dugo pod mletačkom vlašću. Iskorištavajući osla-

bljenu kraljevsku vlast u Hrvatskoj, nastalu zbog sukoba kralja Bele IV. sa sinom Stjepanom V. Arpadovićem oko ugarsko-hrvatske krune (1270-1272.), bibrirski knez Pavao I. uspjeva učvrstiti svoju primorsku bansku vlast gotovo do neograničene vladarske moći. Izvori ranih osamdesetih godina 13. st. doka-

zuju, kako je do tada ban Pavao I. svoju vlast uspio nametnuti najvećem dijelu ondašnje srednjovjekovne Hrvatske. Pri tome se naravno značajno oslanjao na svoju braću, Juraja I. (1274-1303.) i Mladena I. (1276-1304.). Njih je dvojicu jednostavno političkom voljom i vojnom moći nametnuo za knezove gradovima Splitu, Trogiru, Šibeniku, Ninu i Omišu.

Ban je Pavao I. Šubić uspješno ratovao protiv omiške obitelji Kačić (1274-1279.) te Mlečana (1283- 1287.). Iza godine 1278. vrlo nastoji ban primorski zavladatai čitavim ondašnjim hrvatsko-dalmatinskim primorjem. Na putu mu tome velebnome stajahu ponajviše knezovi Kačići, stari gospodari grada Omiša i poznati gusari na Jadranu. Oni nisu priznavali ničiji vlast doli roda svoga. Zadavali su

probleme te bili strah i trepet baš svemu i svakome. Nitko nije bio od njih siguran. I svima bija-hu trn u peti. Godine 1276. počese zato Mlečani rat protiv omiških knezova Kačića. Duždovoj ratnoj mornarici s kopna zdušno pomagaše (ili samoinicijativnu vojnu vodiše) knezovi bibrirski te grad Omiš godine slijedeće (1280.) pade objem stranama u ruke. Mlečani zadržase sebi sam kaštel Omiš koji obnoviše te otoke Brač i Hvar, dok mjesto Omiš i oblast Krajinu prisvoji ban Pavao I. Šubić. Niti Omišani ne miruju već uporno iz prikrajka narednih godina pokušavaju povratiti svoj grad, ali isto godine 1287. uspijeva banu Pavlu I. i bratu mu, knezu Jurju I. Šubiću. Nove gospodare starog grada Omiša nisu Mlečani više dirali, jer su ih trebali za svoje buduće planove oko ugarsko-hrvatskog prijestolja. Naime, u slučaju smrti Ladislava IV. koji nije imao nikakve potomke, najbliže njegovu nasljedniku bijaše Andrija, unuk kralja Andrije II., a koji se rodio upravo u Veneciji pa mu otuda i povijesno znano ime Andrija III. Mlečanin. On bi sin Stjepanov, kojemu mati bijaše kraljica Beatrice, posljednja supruga spomenutog ugarsko-hrvatskog kralja. Dakle, lukavi su Mlečani odlučili čekati dobru priliku i nikako se ne posvađati sa sve moćnijim knezovima bibrirskim. Jedan sačuvani dokument iz mjeseca studenog 1282. godine nepobitno dokazuje, da je i grad Knin već tada bio u vlasti Šubića, najvjerojatnije još od vremena postavljanja Pavla I. za primorskog bana. Upravo je grad Knin već u 13. st. bio poznato bansko sjedište. U istoj se toj listini po prvi puta spominje i Juraj I. Šubić, Pavlov brat i to baš kao omiški knez.

64 GODINE OD BITKE KOD OBOROVA - 29. III. 1944. (5)

TIJEK BORBE (3)

Voda u jarku, u kome nađoše i zaklon i smrt mnogi borci I bataljona i Posavskog odreda, zacrvnjela se od krvi.

Kraj takvog zla, odjednom osjete da im ponestaje municije. Da bi kako tako odolijevali napadima, vatru protiv neprijatelja što je više moguće racionaliziraju, smanje. To vjerojatno osmjeli neprijatelja. Oko 3 ili 4 sata poslije podne iza jednog vrbika pokaže se grupa Nijemaca s uperenim šmajserima. Prilaze iznemoglim i ranjenim borcima s boka i s leđa.

Nijemci izvlače ranjenike i bacaju ih na jednu gomilu. Lakše ranjenima naređuju da previju teže ranjene. Uspjelo im je da se dokopaju grupe boraca, kojima je ponestalo municije i koji više nisu bili u stanju da se bore. Pitaju za komesare, za komandante, za vodne delegate. Izgleda da vrlo dobro poznaju formacijski sastav naših jedinica. Traže komuniste. Tih se najviše boje. Te smatraju svojim najvećim i najopasnijim protivnicima.

U jarku ostadoše ležati mrtvi, dok ranjene Nijemci otpreme. Tako grupa I bataljona i dio Posavskog odreda, koja se uspjela probiti do potoka Črneca i

preći ga, bude ipak zarobljena, ne imajući snage da se probije i preko lijeve obale potoka.

Dijelovi Posavskog odreda, zajedno s komandantom Bobincem – „Šumskim“, uspiju da probiju prvu neprijateljsku liniju. Međutim, neprijateljske snage, koje su se prebacile s desne obale Save, napadnu i razdvoje jedinice I bataljona od onih III bataljona, brigade, pa ta razdvojenost ostade sve do kraja borbe. Neprijatelj je počeo sa okruživanjem III bataljona. Našavši se u teškoj situaciji III bataljon napadnu sa sviju strana s jakim neprijateljem, morao je da izdrži vrlo žestoke napade.

Borci Posavskog odreda pokušali su da se pod svaku cijenu probiju prema Žutici. Jurišali su i junacki ginuli. Neprijateljski mitraljezi i šmajseri kosili su ih kao snoplje. Nastojali su da prodru onim pravcem, kojim se probila

II četa. Međutim bilo je kasno. Obruč je bio posve zatvoren.

Tada nastade mali predah. To iskoristi jedna grupa na desnom krilu i krene u pravcu potoka Črneca. Jedna manja grupa se uputi drugim pravcem prema Prevlaci, Zelini i livadama u pravcu Oborova. Ta grupa se probije do centra Oborova do same kapelice.

U Oborovu se još nalazio komandant brigade Korač. I štab brigade. Svi osim komesara.

U Oborovu su se nalazili članovi OK Zagreb, Dugo Selo, Zelina, članovi KK i ostali terenski i politički radnici i organi narodne vlasti. Komandant Korač sakupi oko 200 boraca i civila, stavi se na čelo i krene u pravcu Prevlake, odlučivši da se probije prema šumi Žutici.

Jednoj grupi uspije da se probije

sve do kanala, koji vodi od sela Preseka prema Posavskim Bregima, Međutim, neprijatelj sakriven iza vrba, pusti grupu do na deset koraka. Nitko neprijatelja nije primijetio. Tek iz najveće blizine naši opaziše šljemove, tankete i tri kamiona puna vojnika. Kad su ovi opazili partizane,

poskaču s kamiona i postave minobacače. Tada jakom vatrom obaspu grupu. Ovoj nije ništa drugo preostalo, nego da juriša. Na juriš partizana neprijatelj odgovori protujurišem.

Borba se vodi, borci padaju, brane se, napadaju, a ubitačna vatra

iz svih oružja neprijatelja ne prestaje.

Proboj prema Žutici ne uspijeva.

Izvor: „Bitka kod Oborova“, Milan Brunović i Tomo Sović, Udruženje boraca NOR Općine Dugo Selo, 1965., str. 95. do 97.

OBOROVO 1900 - 1925 (5)

vlč. Stjepan Levanić, župnik u Oborovu

ZAJEDNIŠTVO I NAPREDAK (3)

*Kapela Presv. Trojstva
u Prečnom (1922.),
od 2003.g. s novim vratima*

U vrijeme 1913. godine koncem siječnja rasprava o gradnji kapele „Sedam žalosti Bl. Dj. Marije“ u Oborovu. Iako im je županijski tajnik Dragutin Vukavec, vrlo razborito, rekao da je župna crkva

blizu, čemu ta gradnja, odlučili su izgraditi kapelu kao zavjet protiv poplave iz Save.

Uvečer 27. lipnja 1914. u vrijeme večernje molitve, pred župnim stanom sa župnikom sjede susjedi Franjo Gunjačec i Stjepan Đurašin. Pod molitvom iza župnog stana je zasvijetlilo jako

svjetlo, slično električnom svjetlu. Župnik je potrčao to vidjeti. Na postavljeno pitanje: je li to doista bilo „posebno“ svjetlo, Stjepan Đurašin odgovorio je da je to svjetlo iz susjedne kuće, iako mu župnik nije dao za pravo. Dan kasnije se čulo kako i drugi vidješe nešto slično. Govorilo se kako bi to trebao biti predznak rata. Nažalost, tako je i bilo.

Dana 22. lipnja je u Sarajevu je ubijen Franjo Ferdinand, austro-ugarski prijestolonasljednik i supruga njegova, gospođa Sofija. Austrija objavljuje zbog toga rat Srbiji. Uz to se i Francuzi žele osvetiti Njemačkoj zbog rata nad Parizom 1871. godine i navješćuju dotičnoj rat. Potom Italija navješćuje rat Austriji i Njemačkoj... U tome ratu je poginuo župnikov gore spomenuti susjed Stjepan Đurašin... Godine 1916. 17. studenoga u dvadeset sati i četrdeset minuta, spominje župnik da je vidio kako pada neko svjetlo između crkve i župnog stana. „Vjerojatno neka zvijezda, meteor ...“ Ali, eto, 21. studenoga, utorak, u 9 sati uvečer, umro je car i kralj Austrougarske, Franjo, Josip I. „Tako padaju prijestolja! Nasljednici trpe kaznu radi krivaca i silništva predaka svojih!“ zapisao je župnik Abjanović

ROBIJAŠKI ZAPISI JULIUSA BARANOVSKOG (5)

Ulomci iz knjige: Julius Baranovski – ZATVORSKA I SIBIRSKA SJEĆANJA (1926-1957), Stvarnost, Zagreb, 1980.

Razlozi:

Nakon promjene hrvatskog Kaznenog zakona istragu će voditi Državno odvjetništvo, a ne sud.

Evo primjera koji pokazuje kamo to vodi.

Ovu knjigu posvećujem borcima za slobodu i socijalizam

Autor

Preuzela su me dva naoružana vojnika od kojih je jedan pošao ispred, a drugi iza mene. Uveli su me u stražarnicu. Prošli smo kroz nju, zatim između nekih ograda sve do ulaza u neku manju sobu. U toj je sobici ma uzdignutoj platformi sjedio krupni narednik. Naredio mi je da stanem, a on je i dalje mirno sjedio pušeci cigaretu, zadubljen u neke papire. Soba je bila vrlo prljava, nalik na čekaonicu kakve zabačene željezničke stanice. Kada je najzad završio svoj posao, osorno me upitao:

„Kako se zoveš?“

Gledajući ga kako sjedi na uzdignutom postolju, brzo sam izgovorio prezime, ime i očevo ime, ali je on nezadovoljan, grubim glasom promumljao:

„Ne žuri! Imat ćeš dosta vremena u zatvoru!“ - naredio je da mu sve polagano ponovim.

* * *

Bilo je već oko 6 sati ujutro. U zatvoru je vladala grobna tišina. Dok su moji sprovodnici razgovarali s dežurnim u hodniku, ja sam, bez ikakve skrivene namjere, pošao nekoliko koraka u stranu od mjesta na kojem sam stajao. Dežurni je odmah skočio i izvan sebe od bijesa svom me snagom gurnuo u kut licem okrenutim zidu i zagrmiio:

„Tu stoj, majku ti fašističku, i svojim prokletim očima gledaj u zid!“

Bio sam preneražen. Tijelom mi je prostrujala hladna jeza. Nije moguće da to sa mnom razgovara Rus, sovjetski čovjek! Kao da sam se našao u nekoj fašističkoj

klopki, a nikako mi nije jasno kako sam dospio u nju. Nikada prije nisam čuo slične psovke od sovjetskih organa. Nisam mogao doći k sebi od zaprepaštenja.

Dugo sam tako stajao, licem uza zid. Što znači takva grubost dežurnog stražara prema meni?

Tek sam došao u zatvor, još mi ni ime nije znao, a kamo li eventualnu krivicu, a ipak se tako ponaša! Kao da sam najveći zločinac. Kamo sam to dospio?!

Pošto se najzad objasnio s mojim sprovodnikom, dežurni mi je naredio da priđem. Poslušao sam. Prišao sam stoliću za koji je sjeo. Osvjetljavala ga je mala žarulja. Posve iznenada ponovno se razbjesnio psujući me najpogrđnije. Jedva sam iz njegovih psovki razabrao da se moram udaljiti dva metra od stola. Postupio sam šutke kako je zahtijevao. Naredio je zatim da se skinem. I to sam učinio. Ostao sam samo u sportskim gaćicama. Po-

novno me obasuo pogrdama i uvredama tražeći da se skinem do gola. Kada sam i to izvršio, morao sam opet stati okrenut licem prema zidu, gotovo ga doticati. Pretresao je moju odjeću, pregledao svaki končić. Kad je to završio, morao sam mu prići i sagnuti se, a on mi je zavirio u zadnjicu pipajući prstima. Morao sam i usta otvoriti, i tu je tražio nešto. Osjećao sam se duboko ponižen stojeći onako gol kao od majke rođen.

* * *

Napokon mi je postalo jasno: cijeli taj postupak ima svrhu da uhapšenika prestraši i ponizi. Da mu pokaže kako ovdje više ne predstavlja ljudsko biće.

LAUDONOVA LJUBAV

Dalibor Habeduš

Zamračeno obzorje

Iako je sama svečanost svadbe trajala nekoliko dana, Laudon se već u nedjeljno predvečerje oprostio s trnovačkom gospoštijom i zaputio na povratak u Bunić.

Maloj su povorci konjanika za kratko vrijeme ostali trnovački brijegovi iza leđa, pa kako je sunce tonulo iza visokih planina, obrisi Krajine postajali su sve tamniji.

Na zavoju, odakle se pruža posljednji vidik na Trnovac, zaustavio je Laudon svog bijelca, sjahao i zagledao se na kraj, koji je razorio njegove najtoplije, a možda i njegovu životu i jedine romantične nade.

U dalekom razmaku zastali su i konjanici njegove pratnje, a jedan je od njih progundao tiho:

- Tko zna što se opet događa u njegovoj duši? ... I zašto je stao!

Ostalo je to pitanje bez odgovora, ali svi oni mrki i zagasiti graničari znali su vrlo dobro, da je između njihovog majora i trnovačke gospođice postojala ipak neka čudna veza.

Ti pronicavi ljudi vidjeli su i to, da su svi gosti nekako začuđeno promatrali Laudona i da je njegov neobični smješak djelovao više usiljeno nego li rados-

no.

Vidjeli su i to, da je nevjesta s bunićkim majorom na samu progovorila nekoliko riječi i da je skinula neki zlatni privjesak, kojega je on primio s dubokim poklonom, a onda otišao do stola i ispio vrč jakog crnog dalmatinskog vina.

Što su govorili, to je ostala tajna, pa kada su i nju bolje promatrali, vidjelo se kao da se i po kćerki porkulaba Rukavine prosulo neko zagonetno blijedilo.

Iznad čitave svadbe lebdilo je nešto otužno i bilo je to jače od svih onih primorskih svirača, bezbrojnih hitaca iz kubura, mužara, pa zvonjave svećanih crkvenih zvona.

Laudon je na tom osamljenom zavoju promatrao susjedni brijeg, s kog je na mahove večernji vjetrić donosao žamor, hi-

ceve, pa i glazbene zvukove; bilo mu je kao da promatra neko bojište izgubljene bitke, bilo mu je kao da je poražen, izvadio je iz prsluka neki blještavi predmetić, gledao u nj dva-tri hipa, a onda se uspravio i progundao glasno:

- Die Rose von Ternovatz!

Zajašio je naglo i jurnuo onim gorskim stazama, koje su već bile obavijene modrim večernjim koprenama. Krvavog sunca nestalo je iza zapadnih planina.

Laudonova povorka zaustavila se tek u Buniću. Svitalo je; ispred majorata još su stajale noćne straže i već kod prvog „raporta“ javio je „stražmeštar“:

- Stigao je glasnik iz karlovačkog generalata!

- Čim se presvučem, odmah ću ga primiti! - glasio je Laudonov odgovor.

Nedugo iza toga stajao je pred bunićkim majorom podčasnik i pružio mu službeno pismo, svinuto u tri pregiba i s velikim crvenim pečatom.

Laudon je vidljivo uzbuđeno raskinuo pečate i pred njim je osvanula sudbonosna poruka:

„Njezino veličanstvo carica i kraljica Marija Terezija nalaže svima i svakome ...“

Nakon nekoliko redaka samih naslova, iz kojih se javljaše sve one kraljevine, kneževine, vojvodine, markgrofije, gradovi i slobodne luke, nad kojima je vladalo njezino veličanstvo i koje su sačinjavale austrijsku carevinu, pisalo je dalje u sudbonosnom spisu da se Austrija nalazi u ratnome stanju zbog svojih nasljednih zemalja.

Tako je zaključilo vrhovno tajno ratno vijeće i pozivlju se svi vojni zapovjednici od ruske granice do mora da to povjerljivo jave svim svojim podređenim zapovjednicima tvrđava, posada, a naročito u krajevima austrijskog konfina.

Pogotovo na granicama mora se budno i strogo paziti da se ne bi s koje strane uvukle nepoželjne oči, jer neprijatelji mogu poslati uhode i s krivim putnicama.

Takvi bi ljudi promatrali kretanje četa u zemlji, prosuđivali vrijednost zaliha robe i oružja, a što je najopasnije, mogli bi širiti i razne pobunjujuće vijesti.

I dok bi za svakog drugog čovjeka ta tajna vijest značila samo neku veliku novost, možda i uznemirenje zbog njegova imetka, bojazan za život. Laudonove oči kao da su postajale sve veće i ruke su mu sve snažnije stiskale tu sudbonosnu pergamentu.

Još do nedavna satrven i umoran od duga puta i pod dojmom

onoga što se dogodilo u Trnovcu, bio je u taj čas posve promijenjen.

Kao da se probudio; kao da mu je neka tajna ruka raspršila svu onu turobnost i zamračeno čelo, i izgledao je Laudon u tu ranu zoru daleko mlađi nego li inače.

Iz onih crnih gotskih slova na žutome papiru javljale mu se prikaze za kojima je uvijek čeznuo. Javljale duge pješake i konjaničke kolone, topovi s osmeroprežnom zapregom, tvrđave sa čvrstim zidovima i sve ono, što mu je ostalo neizbrisivo iz prijašnjih ratova.

U tom je času iz njegovih misli posve nestalo trnovačke Ruže i on je pripadao samo sebi. Bunički major Gideon Ernest Laudon bio je samo vojnik.

Oštro, ali i zadovoljno ogledao se u vjesnika, a onda zagunđao mirno i čvrsto:

- Napisat ću odgovor gospodinu generalu! ... Idi do mojih ljudi neka te okrijepel! ... A onda i privilegij malo! ... Odmah iza popodneva krenut ćeš u Karlovac!

Ostao je sam nekoliko časova, stajao pokraj otvorena prozora u vidljivo dubokim mislima, a onda viknuo straži ispred majorata:

- Neka dođe moj ađutant!

Najprije kratki nalozi, onda žurba po svim časničkim sobama, prenašanja nekih važnijih spisa, a onda se po svim mjes-

tima buničkog majorata rastepi skoroteče na brzim konjima.

Laudon je zatvorio svoju radnu sobu; mnoge su zemljopisne karte bile rastvorene po stolovima, stolicama i stijenama; dim iz njegove lule postajao je sve gušći i uskoro se čitava odaja napunila nekom čudnom i teškom taborskom atmosferom.

U podne, kada se javilo zvono, začule se i mnoge trublje. Bilo je tako određeno. Točno u podne sakupit će se svi Krajišnici pred svojim zapovjednicima, koji će im u kratko izdati sve one naloge, koji su za stare iskusne vojnike značili ratno stanje.

A te su trublje dozivale od mjesta do naselja i zabačenih vojničkih karaula. Iznad hrvatskog konfina zamračilo se obzorje.

Kršni su ljudi napustili polja i livade, zamijenili kose, lopate i drugo poljsko oruđe puškama, a kako se znalo od pamtivijeka, da se zbog šale ne javljaju sve trublje hrvatske granice, zadržala su srca i mnogim majkama, ženama i djeci.

Na ozbiljnim muževnim licima pojavila se još po koja okomita bora, ali kako nisu nikada nikome odavali svoje brige, postali su šutljiviji nego li inače.

Javili i njihovi zapovjednici, da se zemlja nalazi u ratnome stanju, da je granica posve zatvo-

rena; neka se što brže posvršavaju poljski radovi i neka svakog jutra dolaze do svojih časnika.

Znali su ljudi što znače takva dolaženja. Moglo bi se uskoro dogoditi te se više i ne će vratiti svojim domovima i otići tko zna u koje krajeve.

Nisu saznali o čemu se radi, gdje je bačena prva iskra, gdje su već zazvonila zvona na uzbuenu, ali da će i njih, hrvatske graničare, pozvati, i to među prvima, to je bilo više nego li sigurno.

I oni priprosti ljudi znali su vrlo dobro da se tamo negdje gore, u Beču, zamotava neko čudno klupko, koje će razmotavati njihove puške i topovi.

Ali bili su to vojnici kroz mnoga pokoljenja i nisu nikad ispitivali. Poljubit će ženu i djecu, otići do grobova svojih predaka, ogledati se po krajini i mnoge će kolone hrvatskih vojnika kretati tko zna u koju stranu velike Europe.

Časnici su naslućivali, došaptavali velike slutnje, ali prava istina bila je za daleki hrvatski konfin još uvijek knjiga sa se-

dam pečata.

Laudon je jedini slutio što će se dogoditi, i bio je uvjeren da će ga trebati. Pregledavajući graničare, koji se skupiše na zvukove trublje, bio je zadovoljan.

Vjerovao je da će s tim četama izvoditi sve one svoje zamisli, koje je stvarao proučavajući zemljopisne karte, nadviđajući se iznad onih međa, gradova, rijeka i tvrđava, i čim je dovršio službeni pregled, odredio je da mu se spremi sve potrebno za put do karlovačkog generalata.

Bio je uvjeren da će ga dočekati radosno i da će im biti ugodno ako ga se riješe, i znao je da se drugi ne otimlju nekim odlascima na bojište, jer su im miliji radni kabineti s udobnim naslonjačima i neke svečane večere i objedi.

I dok se čitavam buničkim majoratom mrčila čela, sakrivala ženske suze i izmjenjivali šutljivi pogledi, Laudon je radosno sjeo k stolu i pio više nego li obično.

Onda bi zapušio lulu, ogledao se po svojoj sobi kao da se za

uvijek rastaje, podigao sa stolca i pošao teškim sporim koracima do rastvorenog okna.

Dolje su već rzali konji. Mala se četa bila spremila. Graničari u bojnoj opremi, a iza njih i velika nadkrivena kola sa streljivom i oružjem.

Takovi su vladali propisi ako se zemlja nalazila u ratnome stanju; putovalo se uvijek sa svim potrebnim oprezima, a i ispred majorata stajala je dvostruka straža.

Nedugo iza toga krenula je putna povorka na daleki put spram Karlovca. Inače mrki i šutljivi Laudon bio je ovog puta neobično razgovorljiv.

Ispitivao je ljude, dobacio bi po koju šaljivu primjedbu, odredio i neke veće količine hrane i duhana, i kao da se je posve pomiješao s onim vojnicima, koji su inače bili udaljeni deset koraka.

Osjećao je ratno drugarstvo i znao je da lijepa riječ najbolje bodri vojnika, a pogotovo ove mrke ljude, koji su već i kod samog poroda bili određeni kao obrana dvora i carice.

Nastavit će se.

Revival of Laudon's grove

As an epilogue: European collectiveness considering the meaning and the purpose of the project

Planting of "Laudon's grove" was ordered by Ernest Gideon baron of Laudon, austrian field marshal, whose father was Swedish lieutenant-colonel. Baron Laudon was born in 1717 in Estonia in scottish family. He was educated in Russia. He was Trenk's beadle. He participated in defeating the Turks in Belgrade. He died in 1790 in Moravska (Czech Republic). As it was said before, he ordered planting of Laudon's grove in Krbava field in Croatia, and he also built the church in Bunić in 1743.

This project is not possible to complete without the help of experts and scientists from at least ten european countries. It says something about project's meaning and purpose.

Nature enviroment preserving association

"Laudon's grove"

Tomislav Dragun, PhD, president

O MILOSRĐU BOŽJEM

fra Petar Filić, OFM, Zagreb

Jer veliko je milosrđe Božje i poniznima otkriva tajnu svoju.

Sir 3,19

Kao što voda gasi uzbuktali oganj, tako i milosrđe čisti od grijeha.

Sir 3,30

O kako je veliko milosrđe u Gospoda, praštanje onima koji mu se obraćaju!

Sir 17,29

A milost je kao perivoj blagoslova i milosrđe traje dovijeka.

Sir 40,17

Dobrota Jahvina nije nestala, milosrđe njegovo nije presušilo.

Tuž 3,22

Razderite srca, a ne halje svoje! Vratite se Jahvi, Bogu svome, jer on je nježnost sama i milosrđe, spor na ljutnju, a bogat dobrotom, on se nad zlom ražali.

Jl 2,13

"Objavljeno ti je, čovječe, što je dobro, što Jahve traži od tebe: samo činiti pravicu, milosrđe ljubiti i smjerno sa svojim Bogom hoditi."

Mih 6,6

Hajdete i proučite što znači: Milosrđe mi je milo, a ne žrtva. Ta ne dođoh zvati pravednike, nego grešnike."

Mt 9,13

I kad biste razumjeli što ono znači: Milosrđe mi je milo, a ne žrtva, ne biste osudili ove nekrive.

Mt 12,7

"Jao vama, pismoznanci i farizeji! Licemjeri! Namirujete desetinu od metvice i kopra i kima, a propuštate najvažnije u Zakonu: pravednost, milosrđe, vjernost. Ovo je trebalo činiti, a ono ne propuštati.

Mt 23,23

"Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan."

Lk 6,33

OPOMENA BOGATAŠIMA, ALI NE SAMO NJIMA

fra Petar Filić, OFM, Zagreb

De sada, bogataši, proplačite i zakukajte zbog nevolja koje će vas zadesiti! Bogatstvo vam istru-nu, haljine vaše postadoše hrana moljcima, zlato vam i srebro zar-đa i rđa će njihova biti svjedočan-stvo protiv vas te će kao vatra izjesti tijela vaša! Zgrnuste blago u posljednje dane! Evo: plaća ko-saca vaših njiva - koju im uskra-tiste - više i vapaji žetelaca dopri-ješe do ušiju Gospoda nad Voj-skama. Raskošno ste na zemlji i razvratno živjeli, utoviste srca svoja za dan klanja! Osudiste i

ubiste pravednika: on vam se ne suprotstavlja!

(Jak 5,1-6)

Mnogo je nepravde među poslo-davcima i radnicima, među boga-tašima i siromasima. Nije to zato što su poslodavci ili bogataši loši a radnici ili siromasi dobri. Niti je to Isus tvrdio u Govoru na gori (Mt 5, 3), niti sveti Jakov to čini. Već govori o onim bogatašima i poslodavcima koji čine zlo radnici-ma i siromasima. Što ne znači da siromasi i radnici ne čine zlo nji-ma. No, bit je u tome da nikome

ne koristi bogatstvo ili posao ako ga ne čini više čovjekom i ako se njegovo kršćanstvo ne pokazuje onakvim kakvo u biti jest, a to je u životu za druge. Čovjek je du-žan stvarati prema prilikama, ka-ko bi umnažao svoje talente, no talenti ne služe samo za rad ili bogatstvo. Oni služe da budemo sustvaratelji Božji, da bi se ostva-rili kao ljudi. Prvi korak je uvijek ispovijedati nedjela o kojima go-vori sv. Jakov, i činiti dobra djela, a Pavao će reći: "Dakle, dok ima vremena, činimo dobro svima, ponajpače domaćima u vjeri" (Gal 6,10). Možda svojim radnicima.

MIRINI VINKOVAČKI KOLAČI

Šnite od oraha

Pripremila:
Marija Dragun rođ. Takšić

Sastojine za biskvit:

6 jaja,
10 žlica šećera,
6 žlica vode,
6 žlica brašna,
10 dg sjeckanih oraha i
1/2 praška za pecivo.

Sastojine za kremu:

0,5 l mlijeka,
3 žlice brašna,
15 dg šećera,
3 rebra čokolade i
10 dg maslaca (ili margarina).

Snimio: Matej Kristan Mirković

Izrada biskvita:

Odvojiti bjelanjke od žumanjaka. Od 6 bjelanjaka istući čvrsti snijeg. U 6 žumanjaka dodati 6 žlica vode i 10 žlica šećera, te mikserom izmiješati. Umiješati 6 žlica brašna, 10 dg oraha i 1/2 praška za pecivo. Na kraju umiješati snijeg od bjelanjaka. Peći u tepsiji na foliji ili masnom papiru, u zagrijanoj pećnici na 200 C oko 25-30 minuta.

Izrada kreme:

Izmiješati 3 žlice brašna i 15 dg šećera, dodati 1 dl hladnog mlijeka i promiješati. Ostatak mlijeka prokuhati da zavrije i u njega staviti 3 rebra čokolade da se otopi. Tako kipuće mlijeko s čokoladom preliti preko brašna i šećera, te kuhati dok se ne zgusne, uz stalno miješanje. Kad je dovoljno gusto skinuti s vatre i dodati 10 dg margarina, te miješati dok se ne dobije jednolična masa. Ostaviti da se ohladi uz povremeno miješanje.

Završna obrada:

Hladan kolač skinuti s folije, prerezati po dužini. Namazati kremom donju traku, staviti drugu traku odozgor. Kolač istom kremom namazati i okolo. a odozgora preliti glazurom od čokolade.

Glazura od čokolade: Kuhati 2 rebra čokolade, 2 žlice šećera i 2 žlice vode. Kad se počne zgusnjavati dodati 5 dg margarina i još malo kuhati da se poveže i zgusne. Preliti preko kolača.

PRATIM GLASNIK, IAKO NEMAM INTERNETSKU SVEZU

Mnogo poštovani gospodine Dragun,

Dobrotom prijatelja dobio sam Vaš „Glasnik“ do 11. broja. Mnogo Vam hvala na trudu! Ima vrijednih stvari za pročitati, pa bih rada da nastavite u istini i poštenju.

Mnogo se priča za Ustaški logor Jasenovac. Postavljam ja Vama pitanje, a Vi odgovorite: tko je po Hrvatskoj i Bosni ubijao po selima i gradovima nevine ljude? Gdje je jama Podi iza Sinja? Kevina, Vrkića, Jazovka i druge jame. Četnik nabije na bajunet dijete u Bosni i viče: „Gledaj majko Srbijo kako se za tebe borim“. Tko je rušio vlakove, mostove, telefonske i telegrafske stupove? Transformatore. Digao poštu u zrak u Jurišićevoj ulici u Zagrebu, kojom sam prigo-dom slučajno ostao živ. Zar su to bile sve te nevine žrtve koje su poslone u Jasenovac. Što su četnici i partizani činili nad Hrvatima, oni nisu zaslužili samo jedan Jasenovac, nego na stotine.

Zašto od Vas sadašnjih hrvatskih ljudi nitko ne istražuje, tko je bio Tito? Jedno ću ja Vama napisati: Bio sam u lipnju 1949. godine uhapšen u Opatiji i dotjeran na Katalinića brig u Splitu u „prdekanu“ UDBE. K meni u ćeliju dotjeraše jed-noga iz Zadra. Da je rodom bio iz Arbanasa kod Zadra i bio se izjasnio za IB. A da je bio „personalni referent“ općine u Zadru. Ime mu je bilo Ante, ali prezime nakon toliko dugih godina nisam upamtio. Po zanimanju da je bio „LUPEŽ“. Da jer on bio u Parizu u lupeškoj Visokoj školi i da je na toj školi Josip Broz – Walter predavao „sitnu krađu“.

Dalje on nama priča, da je on, kao i svi drugi iz Moskve dobio upisnicu u TITO, a što je kratica za „Tajna Internacional-na Teroristička Organizacija“ ili „Treća Internacionalna Tajna Organizacija“. Kratko: TITO. Josip Broz – Walter je sve njih učlanio u tu organizaciju i kada je nastao građanski rat u Španjolskoj, većinom su otišli u Španjolsku, ne u borbu, nego u krađu. Godine 1942. Pavelić ga je iz Španjolske, gdje je bio u logoru, izveo na u slobodu, a on čim je došao u Zagreb, otišao je u partizane. Čitavo vrijeme da je on nastojao doći do Tite, ali nikada nije uspio. Tvrdi, da taj Josip Broz – Tito nije onaj Walter iz Pariza, a to zna jer da su toliko bili blizu jedan drugome. Spavali su u istom krevetu i imali užasno intimnih veza. Taj sadašnji Tito da je ruski špijun, a rođeni Poljak-Židov Eduard Klajn. Tko bi od Vas bio pošten, pa malco to istraživao?

Nastavljam dalje!

Gledam na TV, na Vašoj HRT. Vječno pokazuju Mesića. Ne mogu podnijeti da ga vidim. Upitajte Kardinala Bozanića., kako mu je jedan starac u Kaliforniji pripovijedao da kada vidi Mesića, odmah mora zaplakati:

„Ne plačem ja ništa u vezi s Mesićem, nego ja plačem za mojim pokojnim jarcem Šukilom. Kad vidite Mesića, kao da vidite moga jarca Šukila. Moj je jarac Sukilo, takvo mu je bilo ime, dao svoj život za Hrvatsku. Njega su partizani 1943. godine otjerali na Pode i tamo ubili i pojeli. I Tito ga je žderao u tom mjestu, gdje su žive ljude u jame bacali. Vi kada gledate Mesića, kao da vidite sliku moga pok. jarca Šukila. Šukilo je mekećao, ali ne laži kao taj Šukilo na Pantovčaku, a da je 'predsjednik Republike'. Ne meni! Kad ga vidim na TV zaplačem za svojim jarcem od boli za njime i od nostalgije za mojim Movima, gdje je on brstio. Šukilina mater, a ime joj je bilo Lasa, rođena je Sinjanka, a ne ...“

Malo mi je čudno što iznosite za sebe da ste „nobelty“. Vrijeme grofova je davno minulo i ne vratilo se više!

Koliko vidim na HRT, gadarije i ništa više. Sve čupaci, ušljivci i četnici. Znate li Vi koliko se danas hipija vrti ovom jad-nom balotom zemaljskom? Koliko imena imaju? Ja ću Vam neke navesti: Oni što sliče Vašem dopisniku iz Europe Željku Korparu, takvi se zovu PIČKAŠI. Krava ispod repa je lipša. Oni što su kao Vaš Mesić, takvi se zovu ČUPAVCI. Oni s rinčica-ma u ušima su REČINAŠI. S dugom komušinom su KOSMUŠINARI. Svi imaju zajedničko ime: ČETNICI. A za sve njih zajedničko ime je: NAKAZE u ljudskoj kožurini. Gledam ja ovdje oko sebe, pa me je stid u njih pogledati. U ova vreme-na, da se tako drže i čak time ponose, više je nego sramota. Svugdje se nalaze sredstva i mogućnosti da se očiste.

Molim za jedno, možete li mi javiti, na koji način da kupim i koliko će me koštati knjiga: „CARLA DEL PONTE – LUCIFER – HAAG“. Platiti mogu čekom, u američkim dolarima.

Sve dobro, ali nastavite u poštenju i istini!

Odani:

Mr. Ivan Čulić
2618 Vining Place
Bellingham, Washington 98226
U. S. A.

NAZNAKA UREDNIKA:

Sve o navedenoj knjizi možete saznati na www.lulu.com (Search: Dragun)

Obavijest

Prodaje se kuća na Murteru (kod Šibenika), Ulica žrtava ratova 21, „Vila Velebita“, sa šest apartmana, površine 400 m².

Kategorija: 3 zvjezdice, 10 kupaonica, parking (za sve apartmane), dvorište, roštilj.

Cijena 450.000 EUR.

Moguća prodaja cijele kuće ili pojedinih apartmana.

Hrvatski uljudbeni pokret

**Udruga za zaštitu prava
građana**

Pete poljanice 7

10000 Zagreb

Hrvatska

tel: +385 1 29-23-756

fax: +385 1 29-23-757

hrvatska.uljudba@gmail.com

www.hrvatskauljudba.hr

www.svakovamdobro.hr

www.pravednostiljubav.hr

www.borovnicaunas.hr

www.redangus.hr

www.blackdragun.hr

www.laudonovgaj.hr

www.ne-kor.hr

Glasnik

Hrvatskog uljudbenog pokreta
Izlazi subotom

Nakladnik:

***Poslovna savjetovanja
Dragun d.o.o.***

Uredništvo:

dr. sc. Tomislav Dragun

glavni urednik

091/33-88-431

Hrvoje Mirković

grafički urednik

091/33-88-432

Lovorka Dragun Mirković, dipl.

oec. za izdavača

091/33-88-433

Priloge slati na adresu:

Zagreb, Pete poljanice 7

hrvatska.uljudba@gmail.com

Idejno rješenje:

© Hrvoje Mirković